

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

Biuletyn Informacyjny

W NUMERZE:

Informacje	2
Wielkość widowni uroczystości związanych z pielgrzymką Papieża Benedykta XVI do Polski transmitowanych przez telewizję publiczną.....	3
Stanowisko regulacyjne w sprawie kwalifikacji prawnej usługi TV over DSL (TVoDSL) oraz kwestii właściwości KRRiT wobec regulacji usług telewizyjnych udostępnianych za pośrednictwem nowych platform.....	9
Ochrona małoletnich widzów – wnioski z monitoringu wybranych rodzajów audycji telewizyjnych.....	13
Naruszenia przepisów obowiązujących nadawców radiowych w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej.....	16
Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej w Polskim Radiu SA i rozgłoszeniach regionalnych w pierwszym półroczu 2006 roku	17
Reklama telewizyjna w pierwszym kwartale 2006 r.	19
Co ma regulator audiowizualny do etyki dziennikarskiej?	22
Polityka na rzecz ochrony pluralizmu w mediach na przykładzie wybranych państw europejskich	33
Przegląd wydarzeń międzynarodowych	37
Decyzje	42
O cofnięcie koncesji – uchwały.....	45
Bibliografia zawartości Biuletynu Informacyjnego KRRiT za rok 2005.....	47
Nagrody KRRiT	51
Posiedzenia KRRiT	52
Rady Nadzorcze w publicznej radiofonii i telewizji	56

INFORMACJE

23 maja 2006 roku na 11. posiedzeniu Senatu RP odbyła się dyskusja w sprawie przyjęcia sprawozdania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Sprawozdanie przedstawiała Przewodnicząca KRRiT Elżbieta Kruk, zaznaczając w swym wystąpieniu, że obecna Rada – zgodnie z ustawą o radiofonii i telewizji – tylko przekazuje odpowiednie dokumenty, które obrazują pracę Rady w poprzednim składzie. Senatorowie w przeważającej większości byli zgodni, że Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji składająca sprawozdanie z działalności za 2005 rok nie ponosi żadnej odpowiedzialności za istniejący stan mediów w Polsce.

Uchwałą z 24 maja 2004 roku Senat Rzeczypospolitej Polskiej przyjął sprawozdanie KRRiT. Za przyjęciem sprawozdania głosowało 58 senatorów, 22 było przeciwnych, a 7 wstrzymało się od głosu. W uchwale Senat zwrócił uwagę na problemy, które – według senatorów – nie znalazły rozwiązania w działalności tego organu w 2005 roku. Wśród nich wymieniono: upartyjnienie mediów publicznych, brak pluralizmu i nadmierną ideologizację mediów, brak należytej pieczy nad ochroną dzieci i młodzieży przed przemocą i demoralizacją oraz koncentrację rozwoju rynku na mediach komercyjnych z pominięciem mediów społecznych.

Senat wezwał KRRiT do przeciwstawiania się wszelkim projektom ograniczającym rolę i samodzielność Oddziałów Terenowych TVP SA, a także zaapelował o zapewnienie oddziałom odpowiednich warunków wypełniania ich misji. Senat zwrócił się do KRRiT o przygotowanie tzw. raportu otwarcia, przedstawiającego sytuację i perspektywy mediów w Polsce w 2006 roku.

Weszły w życie następujące akty prawne:

16 maja 2006 roku

tj. z dniem ogłoszenia, weszła w życie Ustawa z dnia 25 kwietnia 2006 roku o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji, Dziennik Ustaw, poz. 574 (omówienie: Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i telewizji wybierają ze swojego grona i odwołują członkowie Krajowej Rady).

20 czerwca 2006 roku

Weszło w życie rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (poz. 656) z 17 maja w sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zniżek za ich uiszczanie z góry za okres dłuższy niż miesiąc w 2007 roku (Dziennik Ustaw nr 94 z 5 czerwca 2006 roku, poz. 656).

Wielkość widowni uroczystości związanych z pielgrzymką Papieża Benedykta XVI do Polski transmitowanych przez telewizję publiczną

W czasie pielgrzymowania Benedykta XVI po Polsce widownia telewizyjna koncentrowała się głównie na uroczystościach związanych z tym wydarzeniem. Ogromną widownię skupiła wizyta Ojca Świętego w byłym obozie koncentracyjnym KL Auschwitz (spotkanie z byłymi więźniami obozu, modlitwa dla uczczenia pamięci ofiar, wystąpienie Papieża). Oglądało ją blisko 8 mln widzów. Oznacza to, że spośród wszystkich oglądających w tym czasie programy telewizyjne (publiczne i koncesjonowane) 54% stanowili widzowie oglądający transmisję w TVP 1 z uroczystości w Oświęcimiu.

Dużą widownię zgromadziły również msze święte celebrowane przez Papieża transmitowane przez TVP 1 – ponad 4 mln widzów Msza Święta na Placu Piłsudskiego w Warszawie oraz Msza Święta na Krakowskich Błoniach (ponad 5 mln widzów). Skupiły one od 45% (Warszawa) – 55% (Kraków) wszystkich widzów zgromadzonych w tym czasie przed telewizorami.

Prawie 5-milionową widownię zgromadziła wizyta Ojca Świętego w Sanktuarium na Jasnej Górze.

Wraz z kolejnymi dniami pobytu Benedykta XVI w Polsce wzrastała liczba widzów śledzących pielgrzymowanie Papieża. Widać to na przykładzie ostatniego dnia wizyty, tj. ceremonii pożegnania Ojca Świętego na krakowskich Balicach. Transmisja z tej uroczystości w TVP 1 zgromadziła 9 milionów widzów, co stanowiło 50% wszystkich widzów oglądających programy telewizyjne w tym czasie. Dla porównania powitanie Papieża na lotnisku w Warszawie obejrzało ok. 4,5 mln widzów (70 % wszystkich zgromadzonych w tym czasie przed telewizorami). Z pewnością nie miały wpływ na wielkość widowni obu tych wydarzeń miały dzień i pora emisji: transmisja z powitania Benedykta XVI przypadła na godziny pracy Polaków (czwartek 11.00 – 12.40), a pożegnanie na niedzielny wieczór.

W tym miejscu warto podkreślić wysiłek programowy, jakiego dokonała TVP 3 Regionalna. W czasie pielgrzymki Benedykta XVI do Polski przekształciła ona swój program na program w całości poświęcony wizycie Papieża. Obok bezpośrednich transmisji z uroczystości nadawano studio papieskie z udziałem osób duchownych i świeckich, na gorąco komentujących i objaśniających wystąpienia Papieża, papieski serwis informacyjny, aktualizowany kilka razy w ciągu dnia. Program ten – dla widzów, którzy nie mieli możliwości oglądania bezpośrednich transmisji – nadawał również wiele powtórek z miejsc kolejno odwiedzanych przez Papieża.

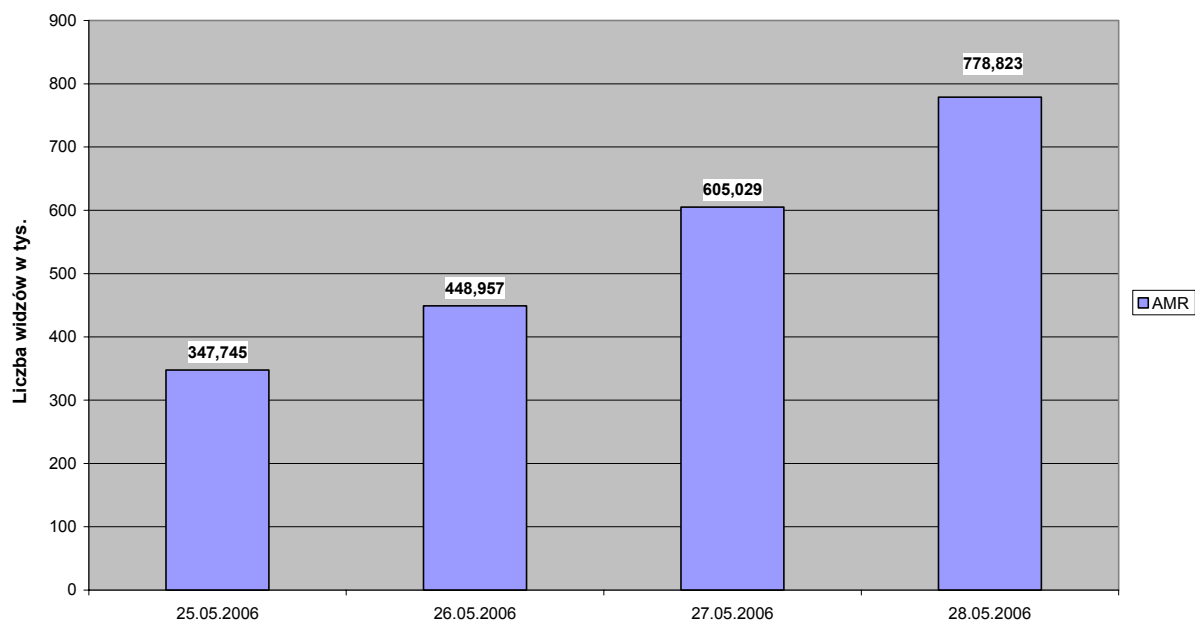
Ze względu na to, że program TVP 3 Regionalna był w całości poświęcony wizycie Benedykta XVI w Polsce na załączonym wykresie przedstawiono łączną liczbę widzów oglądających ten program w dniach pielgrzymki, tj. 25 – 28 maja br. Jak widać z wykresu, widownia TVP 3 Regionalna rosła w kolejnych dniach wizyty Ojca Świętego: od 350 tys. widzów w pierwszym dniu pielgrzymki (tj. 6% wszystkich zgromadzonych w tym czasie przed telewizorami) do 780 tysięcy ostatniego dnia (tj. 9% widzów).

Oprac.: Grażyna Bączkowska, Justyna Reisner
Departament Programowy

Date 25-05-2006		
AMR		
Channel	2nd Description	Total Individuals
TVP1	CEREMONIA POWITANIA PAPIEŻA BENEDYKTA XVI W WARSZAWIE	4371277
	KATEDRA ŚW. JANA	3646031
	PAŁAC PREZYDENCKI	3403527
TVP2	KOŚCIÓŁ ŚW. TRÓJCY - SPOTKANIE EKUMENICZNE	1973175
TVP1	MSZA ŚWIĘTA NA PLACU J. PIŁSUDSKIEGO	4248413

Date	AMR	
25.05.2006	347745	6,10%
26.05.2006	448957	7,40%
27.05.2006	605029	9,50%
28.05.2006	778823	8,80%

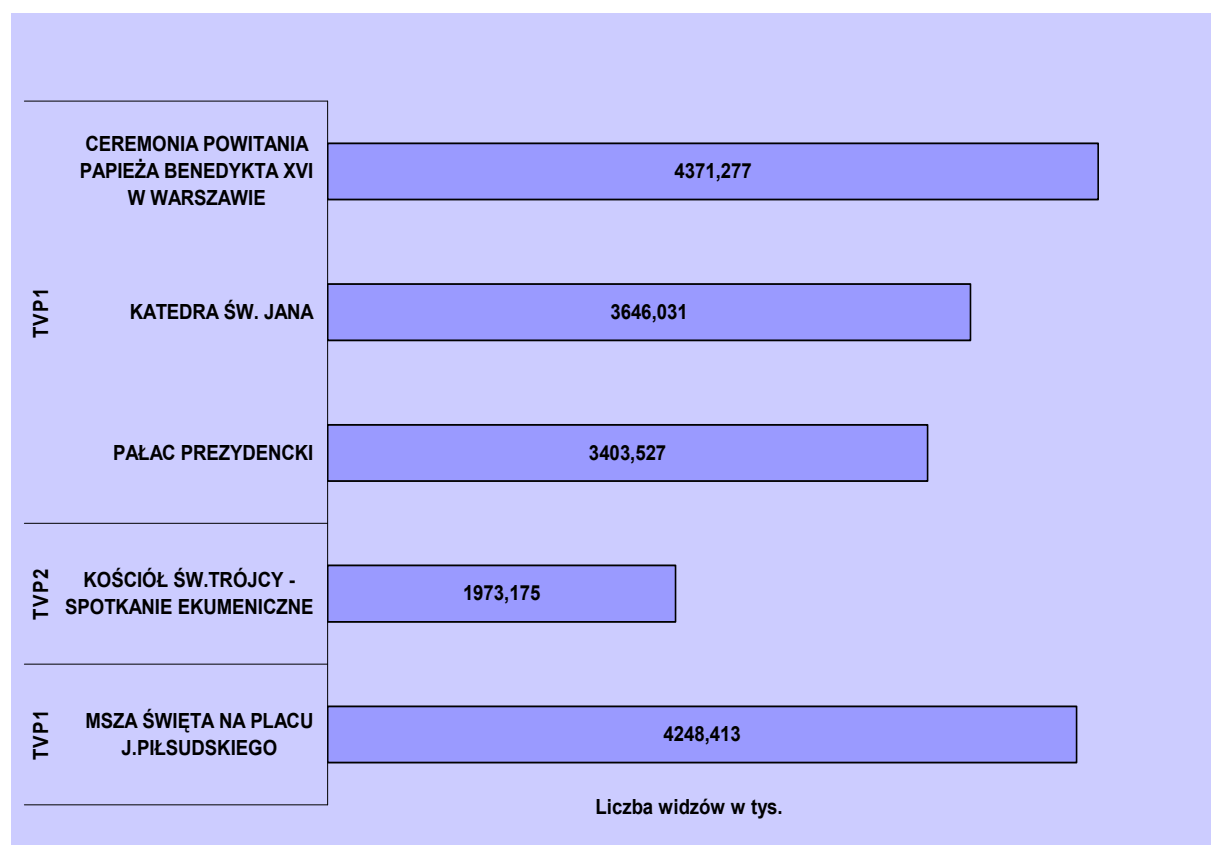
Widownia programu TVP 3 Regionalna w kolejnych dniach pielgrzymki Papieża Benedykta XVI do Polski

I dzień Pielgrzymki Papieża Benedykta XVI do Polski (czwartek) 25-05-2006

Program	Uroczystość	Godziny emisji		Czas trwania	AMR	SHR %
TVP1	CEREMONIA POWITANIA PAPIEŻA BENEDYKTA XVI W WARSZAWIE	10:59:24	12:36:39	01:37:16	4 371 277	68,77%
	KATEDRA SW.JANA	12:37:31	13:38:57	01:01:27	3 646 031	57,80%
	PAŁAC PREZYDENCKI	17:38:33	18:43:53	01:05:21	3 403 527	34,46%
	<i>STUDIO PAPIESKIE</i>	22:06:51	22:36:00	00:29:10	1 451 033	12,73%
TVP2	<i>STUDIO PAPIESKIE</i>	08:34:36	08:55:51	00:21:16	667 671	19,27%
	KOŚCIÓŁ ŚW.TRÓJCY - SPOTKANIE EKUMENICZNE	18:50:53	19:53:49	01:02:57	1 973 175	16,53%

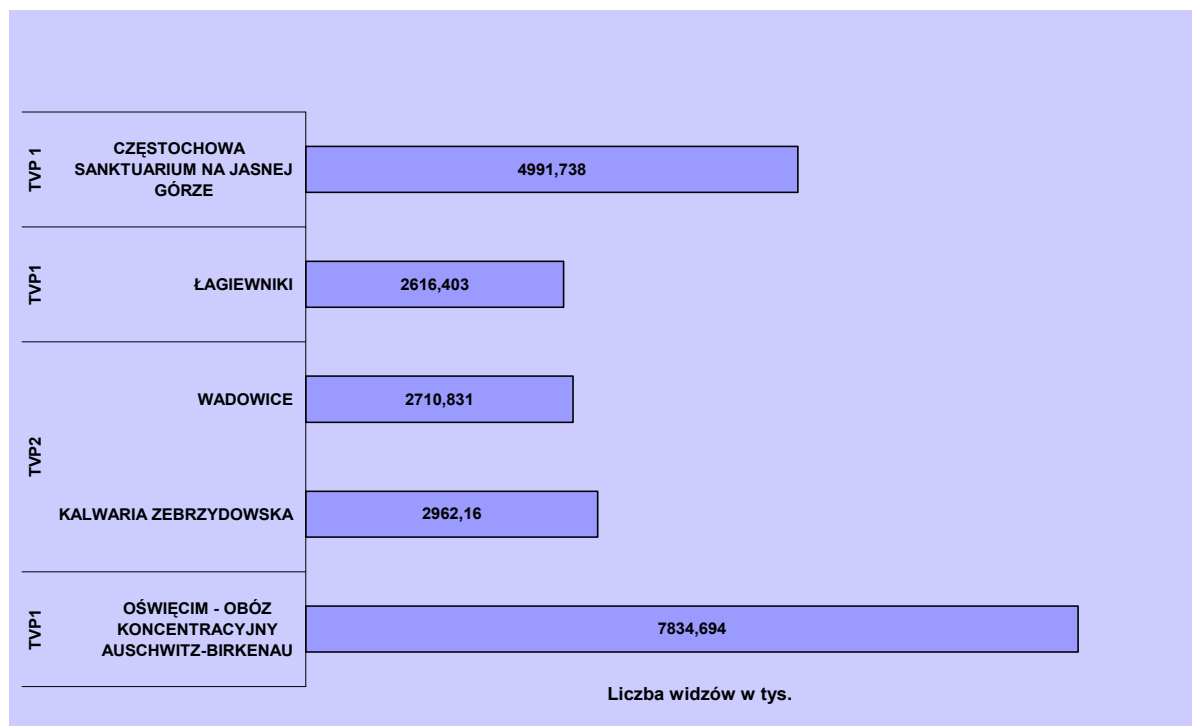
Pielgrzymka Benedykta XVI do Polski - widownia uroczystości w Warszawie (25 - 26.05.2006)

II dzień Pielgrzymki Papieża Benedykta XVI do Polski (piątek) 26-05-2006

Program	Uroczystość	Godziny emisji		Czas trwania	AMR	SHR %
TVP1	STUDIO PAPIESKIE	09:01:47	09:25:14	00:23:28	1 959 034	34,78%
	MSZA ŚWIĘTA NA PLACU J.PIŁSUDSKIEGO	09:25:15	11:21:33	01:56:19	4 248 413	55,93%
	STUDIO PAPIESKIE	11:21:34	11:54:36	00:33:03	3 234 784	47,81%
	STUDIO PAPIESKIE	17:16:15	18:13:45	00:57:31	4 472 344	47,71%
	WIZYTA W SANKTUARIUM NA JASNEJ GÓRZE W CZĘSTOCHOWIE	18:13:46	19:28:50	01:15:05	4 991 738	44,81%
	STUDIO PAPIESKIE	22:28:33	22:53:48	00:25:16	1 475 326	14,70%
TVP2	STUDIO PAPIESKIE	08:35:12	08:55:41	00:20:30	782 284	16,82%
	STUDIO PAPIESKIE	19:53:35	21:17:07	01:23:33	2 778 642	20,43%
	TRANSMISJA Z POWITANIA BENEDYKTA XVI W KRAKOWIE	21:17:08	21:52:55	00:35:48	5 191 402	34,67%

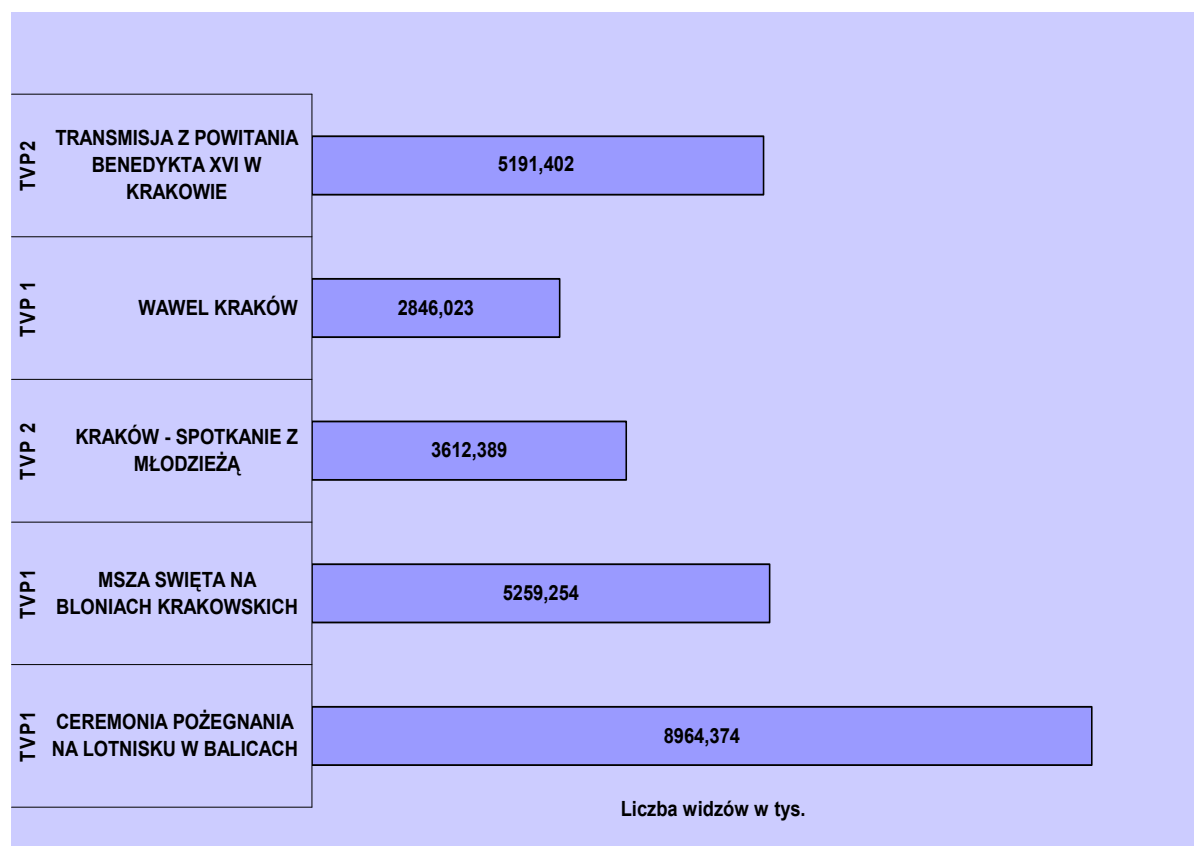
Pielgrzymka Papieża Benedykta XVI do Polski - widownia uroczystości w: Częstochowie, Łagiewnikach, Wadowicach, Kalwarii Zebrzydowskiej, Oświęcimiu (26 - 28.05.2006)

III dzień Pielgrzymki Papieża Benedykta XVI do Polski (sobota) 27-05-2006

Program	Uroczystość	Godziny emisji		Czas trwania	AMR	SHR %
TVP1	STUDIO PAPIESKIE	12:45:58	13:05:05	00:19:08	1 447 056	20,49%
	ŁAGIEWNIKI	13:05:06	13:49:19	00:44:14	2 616 403	33,63%
	STUDIO PAPIESKIE	13:49:20	14:06:20	00:17:01	2 867 736	34,70%
	WAWEL KRAKÓW	17:58:07	18:16:29	00:18:23	2 846 023	31,69%
	STUDIO PAPIESKIE	22:29:59	23:01:14	00:31:16	1 473 856	14,60%
TVP2	STUDIO PAPIESKIE	08:34:14	08:56:37	00:22:24	1 295 241	24,85%
	WADOWICE	10:30:11	11:39:58	01:09:48	2 710 831	39,50%
	STUDIO PAPIESKIE	11:40:36	11:55:43	00:15:08	2 438 057	35,31%
	KALWARIA ZEBRZYDOWSKA	11:56:59	12:36:34	00:39:22	2 962 160	41,32%
	KRAKÓW	18:32:25	20:26:27	01:54:03	3 612 389	30,88%

Pielgrzymka Benedykta XVI do Polski - widownia uroczystości w Krakowie (26 - 28.05.2006)

IV dzień Pielgrzymki Papieża Benedykta XVI do Polski (niedziela) 28-05-2006

Program	Uroczystość	Godziny emisji		Czas trwania	AMR	SHR %
TVP1	MSZA SWIĘTA NA BŁONIACH KRAKOWSKICH	09:15:43	11:58:43	02:43:01	5 259 254	45,43%
	<i>STUDIO PAPIESKIE</i>	11:58:44	12:54:13	00:55:30	4 428 129	36,52%
	<i>STUDIO PAPIESKIE</i>	16:44:10	17:11:41	00:27:32	4 970 074	35,94%
	WIZYTA W OBOZIE KONCENTRACYJNYM AUSCHWITZ-BIRKENAU	17:11:42	19:33:06	02:21:25	7 834 694	54,23%
	CEREMONIA POŻEGNANIA NA LOTNISKU W BALICACH	20:25:42	21:54:37	01:28:56	8 964 374	50,30%
	<i>STUDIO PAPIESKIE</i>	22:27:28	22:44:09	00:16:42	1 749 847	14,80%
TVP2	<i>STUDIO PAPIESKIE</i>	08:35:09	09:00:04	00:24:56	1 461 743	25,27%

Stanowisko regulacyjne w sprawie kwalifikacji prawnej usługi TV over DSL (TVoDSL) oraz kwestii właściwości KRRiT wobec regulacji usług telewizyjnych udostępnianych za pośrednictwem nowych platform

1.

Krajowa Rada uznała za niezbędne wydanie stanowiska w związku z dylematami regulacyjnymi, jakie zarysowały się w przy rozpoznawaniu wniosku Telekomunikacji Polskiej SA (dalej: TP SA) zmierzającego do uznania usługi udostępniania telewizji poprzez system telekomunikacyjny bazujący na technologii xDSL (TVoDSL) za rozprowadzanie programów telewizyjnych w sieci kablowej. Ma ono służyć stworzeniu podmiotom rynkowym pewności prawnej i pewności podejmowanych bądź planowanych inwestycji oraz wyjaśnieniu obowiązującego obecnie w Polsce porządku regulacyjnego w odniesieniu do nowych form działalności telewizyjnej.

Przepisy regulujące telewizję kablową

2.

Na gruncie obowiązujących przepisów ustawy o radiofonii i telewizji zrodziło się pytanie o kwalifikację prawną usługi TVoDSL jako „rozprowadzaniem programów w sieci kablowej”, a także o wynikające z tego konsekwencje dla właściwości Krajowej Rady (Przewodniczącego KRRiT) do regulacji udostępniania programów za pośrednictwem nowych platform. Dylematy te powstały w związku z treścią art. 4 ust. 2 pkt 3) w zw. z pkt 2

b) oraz art. 41 ust. 1 ustawy o rtv, a także art. 33 w zw. z art. 4 ust. 2 pkt a) tej ustawy oraz określeniem treści pojęć „sieć kablowa” oraz „system zbiorowego odbioru”, którymi posługuje się ustawa.

3.

Rozprowadzanie programów telewizyjnych w sieci kablowej podlega wpisowi do rejestru programów prowadzonego przez Przewodniczącego KRRiT, a wprowadzanie programów do sieci kablowej podlega koncesjonowaniu. Przepisy ustawy jednak były tworzone w 1992 r. i domniemywano wtedy, że użyte w nich pojęcia odnoszą się do konkretnych, istniejących podówczas systemów technicznych. Ich pozatechniczny charakter pozwala wprowadzić na odnośnienie ich także do innych technologii, jednak z braku nowelizacji ustawy w tym zakresie stosowanie ich do nowych zjawisk czy usług pojawiających się na rynku w związku

z konwergencją mediów i telekomunikacji winno cechować się ostrożnością wykładni. Z jednej strony należy realizować cele ustawy o radiofonii i telewizji, a z drugiej strony nie można przekraczać wyznaczonych w niej kompetencji i zakresów regulacyjnych.

Wniosek Telekomunikacji Polskiej SA

4.

TP SA wystąpiła – na podstawie art. 43 ust. 2 u.r.t. – o zgodę na inną, niż przewidziana w ustawie kolejność rozprowadzania programów telewizyjnych w uruchamianym przez siebie systemie ADSL umożliwiającym „rozprowadzanie programów telewizyjnych” za pośrednictwem zwykłej linii telefonicznej. TP SA posiada wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych umożliwiający jej świadczenie usługi rozprowadzania i rozpowszechniania programów. Powyższe zaświadczenie jest wymagane przy dokonywaniu wpisu do rejestru programów rozprowadzanych w sieci telewizji kablowej prowadzonego przez Przewodniczącego. Usługa dostępna będzie dla abonentów, którzy zawarli umowę z TP SA na odbiór tych programów. Odpowiadać to może pojęciu „system zbiorowego odbioru”, definiowanemu w art. 4 ust. 1 pkt. 2 u.r.t. dla opisu zakresu i potrzeb regulacji systemu dystrybucji programów opartym na „wprowadzania programu do sieci kablowej”.

TP SA uznała, że tworzony system jest – mimo pewnych różnic – odpowiednikiem „telewizji kablowej” i dlatego podlegać on winien regulacji urt i jest we właściwości KRRiT.

5.

Kwalifikacja systemu TVoDSL zrodziła pytanie, czy można usługę udostępniania programów w technologii xDSL zaliczyć do jednego z systemów odbioru programu – czy to powszechnego, czy zbiorowego.

Krajowa Rada musiała w pierwszym rzędzie rozstrzygnąć, czy system TP SA dla TVoDSL odpowiada pojęciu „sieci kablowej” oraz „systemowi zbiorowego odbioru” na gruncie ustawy o radiofonii i telewizji, co oznaczałoby, że przypadek ten znajduje się w jej właściwości ustawy oraz kompetencji

Przewodniczącego KRRiT. Rozpatrując tę sprawę, należało uwzględnić fakt potencjalnie masowej skali stosowania systemu xDSL przez TP SA i innych przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

U.r.t. nie definiuje pojęcia „sieci kablowej”. W 1992 r. zastosowano to pojęcie na określenie rozwijającej się w tamtym czasie usługi rozprowadzania programów w sieciach kablowych opartych na kablu koncentrycznym. Wprowadzona w 2004 r. nowelizacja prawa telekomunikacyjnego także nie posługuje się pojęciem „sieci kablowej”, ani „kabela”. Używa pojęcia „przewód”. Tym samym nie ma prawnej definicji sieci kablowej, a zatem właściwa dla ustalenia treści pojęcia „sieć kablowa” jest wykładnia językowa, systemowa oraz funkcjonalna. Właściwe jest odwołanie się do trzonu tego pojęcia, czyli „sieci”, gdyż „kabel” jest przewodem w rozumieniu prawa telekomunikacyjnego. Oznacza to, że wykładnia systemowa nie powinna ograniczać pojęcia „kabel” do kabla koncentrycznego. Należy więc przyjąć jednolite pojęcie „przewodu”, bez zawężania go do pojęcia „kabela” w domniemanym rozumieniu z 1992 r. Takie podejście jest zgodne z zasadą „neutralności technologicznej” ustawy o radiofonii i telewizji wobec analogicznych technik przekazu, co z kolei wynika wprost z podejścia stosowanego w Unii Europejskiej (patrz poniżej).

Stąd właściwe jest odczytanie treści pojęcia „sieci kablowej” jako „systemu zbiorowego odbioru” uregulowanego w u.r.t. Prowadzi to do wniosku, iż ustawa o radiofonii i telewizji nie odnosi się do konkretnej techniki przekazu, lecz do wynikającego z niej systemu dystrybucji treści programowych odbiorcom. Ustawa reguluje system powszechnego odbioru (radiokomunikacja rozsiewcza, „broadcasting”) oraz system zbiorowego odbioru („cablecasting”, czy reemisja kablowa). Poza systemem regulacji u.r.t. pozostaje natomiast system odbioru właściwy dla udostępniania programów w trybie streaming’u poprzez Internet.

Tym samym sieć kablowa oznacza ustaloną w oparciu o przewody telekomunikacyjne sieć dystrybucji programów w systemie zbiorowego odbioru. System ten powstaje poprzez połączenie urządzeń abonenckich ulokowanych u oznaczonych odbiorców w sieć dystrybucji programu. Suma oznaczonych abonentów stanowi zbiór odbiorców danego systemu dystrybucji treści.

6.

Rozważano również zakwalifikowanie tegoż systemu jako systemu udostępniania treści audiowizualnych w celu indywidualnego ich poboru za pomocą transmisji danych właściwego dla protokołów IP. Usługa TVoDSL organizuje system dystrybucji treści programów nieco inaczej niż tradycyjny „operator kablowy”.

Uznano jednak, że system dystrybucji programów oparty na technologii xDSL jest systemem zamkniętym, gdyż operator ustalonej sieci telekomunikacyjnej rozprowadza program do oznaczonych w zawieranych przez niego umowach abonentów. Oznacza to, że przy udostępnieniu dla tych abonentów jednakowego zestawu programów na serwerze telekomunikacyjnym mamy do czynienia z systemem zbiorowego odbioru, podobnie jak w przypadku sieci kablowej. Różnica sprowadza się wyłącznie do tego, iż w systemie xDSL dochodzi do hybrydowego połączenia sposobu udostępnienia zestawu programów dla odbiorcy (właściwego dla tradycyjnych sieci kablowych) z systemem indywidualnego odbioru transmisji jednego programu, jaki zachodzi pomiędzy serwerem komunikacyjnym operatora, a odbiorcą (abonentem) (właściwym dla unicasting’u). Jednakże z punktu widzenia usługi różnica ta jest nieistotna, a decydujące dla kwalifikacji jest, iż usługa ta jest udostępniana w systemie zamkniętym dystrybucji (komunikacji) treści w ramach systemu zbiorowego odbioru programów.

7.

Uznanie usługi TVoDSL za rozprowadzanie programów w sieciach kablowych zostało dokonane nie w trybie analogii prawnej, lecz w trybie odczytania nowo desygnatu pojęcia „sieć kablowa” dla rozprowadzania programów wobec zmieniających się zjawisk na rynku komunikacji elektronicznej. Na gruncie ustawy nie należy mówić o sieci kablowej przez pryzmat sieci przewodów telekomunikacyjnych, gdyż one są technologiczną stroną usługi rozprowadzania programów. Należy dostrzec, że pojęcie sieci kablowej zostaje użyte przez ustawę o rtv wobec tworzonego przez nią zbiorowego systemu odbioru programów. To właśnie natura tego systemu ostatecznie decyduje o tym, że TVoDSL zostaje uznane jako rozprowadzanie programów w sieci kablowej. System ten jest zamknięty, kontrolowany przez operatora tej sieci kablowej, a sieć ta stanowi de iure system dystrybucji programów do oznaczonych adresatów, tworzących zbiór odbiorców programów.

Z uznania usługi TVoDSL za podlegającą regulacji ustawy o radiofonii i telewizji wynika dodatkowo taka konsekwencja, iż wprowadzanie nowych programów do sieci xDSL przez nadawcę musi być uznane zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 za rozpowszechnianie programu, a przez to będzie podlegało koncesjonowaniu stosownie do art. 33.

Stanowisko KRRiT w odniesieniu do innych platform dystrybucji programów

8.

Dla uproszczenia można uznać, że dwie nowe główne platformy dystrybucji programów - obecnie lub w przyszłości – to Internet oraz telefonia komórkowa i inne systemy DVB-H (umożliwiający tworzenie „telewizji mobilnej”).

Działając na podstawie obowiązującego obecnie w Polsce stanu prawnego, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji pragnie – w celu uniknięcia nieporozumień – przedstawić stanowisko w kwestii ewentualnego zastosowania porządku regulacyjnego tworzonego przez ustawę o radiofonii i telewizji do tych platform, przy czym stwierdza, że w przypadku Internetu rozważania na temat hipotetycznej właściwości KRRiT mogłyby ewentualnie odnosić się jedynie do programów linearnych bądź świadczenia nielinearnych audiowizualnych usług medialnych, nie zaś do całej pozostałej zawartości Internetu, która pozostaje poza sferą jej właściwości.

9.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uznaje, że rozpowszechnianie (w tym wprowadzanie) bądź rozprowadzanie programów radiowych lub telewizyjnych, jak również świadczenie nielinearnych audiowizualnych usług medialnych w Internecie, nie podlega obecnie regulacji ustawy o radiofonii i telewizji, w tym koncesjonowaniu – a zatem nie znajduje się we właściwości KRRiT. Sfera ta nie jest bowiem regulowana prawem medialnym i podlega swobodzie gospodarczej, przy ograniczeniach wynikających głównie z prawa prasowego, telekomunikacyjnego i przepisów o świadczeniu usług drogą elektroniczną, a także prawa karnego.

10.

Telewizja mobilna nie została jeszcze w Polsce uruchomiona. Zależy to m.in. od perspektyw uruchomienia telefonii 3G w systemie UMTS. W pierwszym okresie rozpowszechnianie lub rozprowadzanie programów radiowych lub telewizyjnych za pośrednictwem tej technologii będzie miało ograniczony zakres, ze względów technicznych i finansowych. Z tych powodów KRRiT nie rozważa w obecnym stanie prawnym odnoszenia się do tych form usług radiowych czy telewizyjnych.

Wnioski na gruncie obowiązujących przepisów

11.

Mając powyższe na uwadze, na gruncie obowiązującej jeszcze dziś (przed ewentualną nowelizacją) treści ustawy o radiofonii i telewizji KRRiT nie widzi możliwości przeniesienia jej uregulowań na usługi udostępniania programów w Internecie i nie widzi potrzeby odnoszenia się do usług audiowizualnych w telefonii mobilnej.

12.

Natomiast usługi udostępniania programów w systemie sieci xDSL należy uznać za rozprowadzanie programów w sieciach kablowych. Wynika z tego konsekwencja uzyskiwania wpisów do rejestru programów prowadzonych przez Przewodniczącego KRRiT oraz konieczność uzyskiwania koncesji na programy wprowadzane do sieci xDSL podobnie jak na programy wprowadzane do tradycyjnych sieci kablowych.

13.

Konsekwencje uznania TVoDSL za telewizję kablową przenoszą się także na stosowanie obowiązku transmisji obowiązkowej (must-carry) przez operatorów sieci xDSL. Należy dodać, że rozprowadzanie programów w tym systemie nie może pomijać praw podmiotowych pokrewnych do nadań właściwych dla przepisów prawa autorskiego i praw pokrewnych, wynikających z art. 97. Ta sfera pozostawiona jest regulacji cywilnoprawnej.

Potrzeba pilnej nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji

14.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji po raz kolejny stwierdza pilną potrzebę nowelizacji i modernizacji ustawy o radiofonii i telewizji, bądź stworzenia nowej ustawy o mediach elektronicznych, która wyraźnie odniesie się do nowych usług i platform dystrybucji programu telewizyjnego lub radiowego.

O ile ustawa Prawo telekomunikacyjne była w ostatnich latach gruntownie zmieniana, w celu dostosowania jej do wymogów technologii cyfrowej i konwergencji, o tyle nowelizacje urt z 2004 r. i

2005 r. całkowicie pominęły konsekwencje nowych zjawisk w zakresie komunikacji elektronicznej dla nadawców radiowych i telewizyjnych oraz dla porządku regulacyjnego w tym zakresie. Wniosek TP SA wskazuje na istotne znaczenie przepisów w zakresie zasady obowiązkowej transmisji (must-carry; art. 41-46 urt) oraz konieczność objęcia nimi – w zakresie przewidzianym Dyrektywę 2002/22/EC z 7 marca 2002 roku o usłudze powszechnej - wszelkich przedsiębiorców telekomunikacyjnych zaangażowanych w rozprowadzanie programów radiowych i telewizyjnych. Zgodnie z przepisami dyrektywy, zasadę obowiązkowej transmisji można stosować do nowych platform rozprowadzania programów wtedy, gdy znaczna ilość użytkowników końcowych używa takiej sieci (platformy) jako swojego głównego sposobu odbioru programów radiowych lub telewizyjnych.

15.

Rynek telewizji kablowych w Polsce ulega przemianom, głównie z powodów technologicznych i poszerzającej się oferty programowej. Możliwość korzystania z usług dodanych, tj. Internetu, telefonu, usług bankowych, a w niedalekiej przyszłości z usług audiowizualnych na życzenie, wskazuje na potrzebę stworzenia zintegrowanego systemu regulacji, pozwalającego uniknąć obecnej sytuacji, w której ten sam nadawca bądź przedsiębiorca telekomunikacyjny w różnych aspektach swojej działalności medialnej podlega różnym przepisom i nadzorowi różnych organów regulacyjnych.

16.

Pilna nowelizacja i modernizacja urt, jak również ustawy Prawo telekomunikacyjne wynika również z faktu, że oba te akty prawne nie są w pełni przystosowane do rozstrzygania dylematów regulacyjnych i administracyjnych wynikających z konwersji cyfrowej.

Powyższe stanowisko zostało przyjęte przez KRRiT 31 maja 2006r.

Ochrona małoletnich widzów – wnioski z monitoringu wybranych rodzajów audycji telewizyjnych

Departament Programowy prowadzi stały monitoring wybranych audycji telewizyjnych pod kątem przestrzegania przez nadawców przepisów dotyczących ochrony dzieci i młodzieży. W dniach od 5 lutego do 25 marca monitorowano 4 programy telewizyjne (TVP 1, TVP 2, TVN, POLSAT) celem ustalenia, czy emisja analizowanych audycji i innych przekazów nie narusza przepisów zawartych w art. 18 ust. 4-5b ustawy o radiofonii i telewizji oraz w rozporządzeniu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 23 czerwca 2005 r.

Badano pod tym kątem prawidłowość dokonanej przez nadawców kwalifikacji audycji i innych przekazów do określonej kategorii wiekowej oraz prawidłowość oznakowania i czasu emisji. Analiza treści badanych audycji dokonywana była w oparciu o kryteria zawarte w załączniku nr 3 do rozporządzenia KRRiT z 23 czerwca 2005 r. ze zwróceniem uwagi na 4 elementy ważne dla rozwoju małoletnich: prezentowanej wizji świata, ocen moralnych, wywoływanych emocji i wzorów zachowań.

Kryterium wyboru audycji do monitoringu stanowiły: tematyka zapowiadanych audycji, rodzaje audycji, w której najczęściej zdarza się naruszanie przepisów o ochronie małoletnich widzów, oraz czas emisji między godz. 20.00 a 23.00, kiedy to obserwuje się częste przekraczanie przepisów dotyczących czasu ustawowo chronionego i prawidłowości kwalifikacji i oznakowań (przede wszystkim filmy sensacyjne).

Łącznie poddano badaniu 52 audycje i inne przekazy, w tym 23 filmy, 8 magazynów (w większości kryminalnych i interwencyjnych), 8 audycji typu talk show, 6 audycji typu reality show, 5 seriali (głównie kryminalnych) i 2 reportaże. Prawidłowość kwalifikacji dokonanej przez nadawców zakwestionowano w 15 przypadkach, co stanowi 28,8% badanego materiału.

Ze względu na zbyt małą próbę dla dokonania porównań nie można dać udokumentowanej odpowiedzi na pytanie, w której kategorii audycji przekroczenia zdarzają się najczęściej. Trzeba jednak zauważyć, że w grupie filmów (głównie o charakterze sensacyjnym) na zbadanych 23 filmy aż 9 (39,1 %) było błędnie zakwalifikowanych i oznakowanych.

W sumie w wyniku monitoringu stwierdzono, że w dokonanej kwalifikacji występowały błędy w 9 filmach, w 2 audycjach typu reality show, w 2 audycjach typu talk show, w 1 magazynie reporterów i w 1 reportażu.

W grupie 23 zbadanych filmów stwierdzono 9 przypadków zaniżania dokonanej klasyfikacji do odpowiedniej kategorii wiekowych w porównaniu z wzorcem zawartym w rozporządzeniu KRRiT. Wydaje się, że klasyfikacje te w niektórych przypadkach zaniżano świadomie, chcąc uzyskać możliwość wcześniejszej godziny emisji i zapewnienie sobie w ten sposób szerszej widowni: filmy, które powinny być nadawane po godz. 23.00 ze znakiem czerwonym – „od lat 18”, emitowano w czasie ustawowo chronionym ze znakiem żółtym – „od lat 16”. (TVP 2: Show (20.15), Niebezpieczna gra (22.45); POLSAT: Duchy Marsa (22.45); TVN: Szakal (21.45), Przylądek strachu (22.20). Ze względu na drastyczne sceny, realistycznie ukazane akty agresji i przemoc, podejmowane trudne do zrozumienia przez młodocianego widza skomplikowane problemy świata dorosłych, często brutalny i pełen wulgaryzmów język, filmy te mogą wywierać szkodliwy wpływ na prawidłowy rozwój małoletnich i powinny być wyemitowane ze znakiem czerwonym po godzinie 23.00. Należy dodatkowo podkreślić, iż nadawcy coraz częściej rozpoczynają emisję takich właśnie błędnie zakwalifikowanych filmów między godz. 22.00 a godz. 23.00 (np. 22.45, 22.20) tym samym samowolnie zawężają ramy czasu ustawowo chronionego.

Praktyka zaniżania kategorii wiekowych dotyczy także filmów nadawanych ze znakiem żółtym – „od lat 12”, które przy prawidłowej kwalifikacji powinny znaleźć się w kategorii „od lat 16”. (POLSAT: Negocjator, Cienka czerwona linia, Niebiańska plaża, Liberator). Analiza treści tych filmów (sceny walki, ukazywanie ludzkiego cierpienia, silne emocje itp.) wykazała, że zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia KRRiT powinny one być oznakowane jako przeznaczone dla młodocianych widzów od lat 16.

W audycjach typu reality show najpoważniejsze zastrzeżenia z punktu widzenia przestrzegania ustawy o radiofonii i telewizji i rozporządzenia KRRiT z 23 czerwca 2005 r. budziła cykliczna audycja Nieustraszeni nadawana w programie telewizji POLSAT. Ze względu na wyjątkowo rażące naruszenie przepisów w audycji z tego cyklu nadanej 24 lutego br. o godz. 21.35 Krajowa Rada podjęła decyzję o ukaraniu nadawcy karą pieniężną.

Z 8 audycji typu talk show poddanych monitoringowi (TVN: Rozmowy w toku – 4 wydania i Pod napięciem, – 3 wydania; POLSAT: Kuba Wojewódzki – 1 wydania) zakwestionowano prawidłowość kwalifikacji i oznakowania w przypadku 2 audycji z cyklu Rozmowy w toku nadawanej przez TVN. Pierwsza z nich emitowana o godz. 17.15 z oznakowaniem trójkątem żółtym – „od lat 12” podjęła temat tzw. „małżeństw na próbę”. Przebieg audycji stanowił wyraźną akceptację „małżeństw na próbę”, a więc bez odpowiedzialności za trwałość związku. Dla widza małoletniego audycja mogła stanowić zachętę do takich związków i powodować deprecjację wartości trwałego małżeństwa i rodziny. Dlatego winna być oznakowana znakiem czerwonym – „od lat 18” i być emitowana po godz. 23.00. Druga audycja z tego cyklu emitowana przez TVN również o godz. 17.15 z trójkątem żółtym – „od lat 12”, nosiła tytuł W jednym łóżku z byłym mężem. Omawiała drastyczne szczegóły współżycia pod jednym dachem (a nawet w jednym łóżku) dawno rozwiedzionych małżonków. Ze względu na drastyczność tematyki, a także wstrząsające szczegóły prowadzonej publicznie rozmowy (np. wyznania córki, która nienawidzi ojca) audycja może być szkodliwa dla małoletnich widzów i winna być nadana po godz. 23.00, ze znakiem czerwonym. Należy dodać, że talk show Rozmowy w toku był już w roku ubiegłym przedmiotem uwag krytycznych ze strony KRRiT ze względu na obecność w tej audycji cyklu tematycznego eksploatującego w sposób drastyczny problematykę seksualną. Pośród badanych 8 magazynów (w większości kryminalnych i interwencyjnych) w toku monitoringu zakwestionowano kwalifikację magazynu reporterów Superwizjer w TVN. Audycję nadano o godz. 22.20 ze znakiem żółtym „od lat 16”. Drastyczna tematyka przedstawiona w magazynie (znalezienie poćwiartowanych zwłok ludzkich i poszukiwania mordercy-zboczeńca z podaniem szeregu technicznych szczegółów) w sposób oczywisty nie nadaje się do prezentacji małoletnim widzom. Magazyn powinien być nadany po godz. 23.00 ze znakiem czerwonym – „od lat 18”. Podobnie, jak w przypadku filmów, nadawca nadając audycji znak żółty pomimo jej zawartości i rozpoczynając jej emisję przed godz. 23.00 faktycznie samowolnie skraca ustawy czas chroniony.

W cyklu reportażowym Raport specjalny, emitowanym w programie telewizji POLSAT, nadano o godz. 20.15 odcinek pt. Zemsta rodziców z oznakowaniem żółtym „od lat 12”. Przedstawiono w nim na kilku przykładach problem chęci zemsty, jaka żyje w umysłach najbliższej rodziny ofiar zbrodni i zabójstw. Reportaż obfituje w opisy zbrodni, żądania zemsty i zdjęcia ofiar z policyjnych raportów. Drastyczność tematyki i zawartych w reportażu opisów nie pozostawia wątpliwości, że program ten powinien być nadany po godz. 23.00 ze znakiem czerwonym. Nadanie mu kwalifikacji „od lat 12” trudno zrozumieć przy założeniu najbardziej nawet liberalnej polityki klasyfikacyjnej.

Monitoring potwierdził obserwację, że niektórzy nadawcy (najczęściej POLSAT i TVN, rzadziej TVP 2) dokonują manipulacji kwalifikacją do określonych grup wiekowych zaniżając wiek, od którego dana audycja może być bez szkody oglądana przez małoletnich widzów. W ramówkach bardzo rzadko znajdują się audycje oznaczone znakiem czerwonym: dominuje kwalifikacja „od lat 12” i „od lat 16”, dokonywana jakby automatycznie. Audycje z nadaną wadliwie kwalifikacją „od lat 16” (zamiast „od lat 18”) często rozpoczynane są między godz. 22.00 – 23.00. W ten sposób rozszerza się praktyka przemycania audycji i innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na zdrowie małoletnich do czasu chronionego.

Obok filmów sensacyjnych o zaniżonej kwalifikacji do grup wiekowych równie szkodliwy wpływ na małoletnich widzów mogą wywierać audycje cykliczne, nadawane stale w czasie chronionym ze znakami żółtymi („od lat 12” lub „od lat 16”). Często podejmują one tematy i problemy nieodpowiednie dla dzieci i młodzieży czyniąc to w sposób, który nie służy edukacji czy wychowaniu, a raczej sprzyja rozchwianiu systemu wartości etycznych i demoralizacji. Do takich audycji cyklicznych należą niektóre: reality show, talk show i magazyny kryminalno-reporterskie. Praktyka stosowana obecnie przez nadawców może mieć konsekwencje szczególnie niebezpieczne, bowiem pod tym samym tytułem cyklu i z tą samą kwalifikacją ukazują się raz audycje, do których z punktu widzenia ochrony małoletnich nie można mieć zastrzeżeń, a kiedy indziej audycje zdecydowanie szkodliwe dla małoletnich widzów, co dezorientuje rodziców chcących czuwać nad tym, co oglądają ich dzieci.

KRRiT prowadzi nadal monitoring programów telewizyjnych i radiowych pod kątem respektowania przez nadawców przepisów określających zasady ochrony małoletnich widzów i słuchaczy. Wnioski płynące z tych obserwacji i analiz posłużą KRRiT do pracy z nadawcami zmierzającej do wyeliminowania z programów obrazów i treści szkodliwych dla małoletnich widzów i słuchaczy.

Grażyna Bączkowska, Maciej Wrzeszcz
Departament Programowy

Naruszenia przepisów obowiązujących nadawców radiowych w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej

W pierwszym półroczu 2006 r. Przewodnicząca KRRiT na podstawie art. 10 ust. 2 i 3 ustawy o radiofonii i telewizji z 29 grudnia 1992 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531 z późn. zm.) wezwała nw. nadawców radiowych do zaniechania działalności reklamowej i sponsorskiej naruszającej obowiązujące przepisy:

- RADIO ZET (DR/133/2006/2 z dnia 5.06.06r.) – emisja reklamy „KONKURSU MUNDIALOWEGO”, w którym nagrody funduje piwo BAV „oficjalne piwo Mistrzostw Świata. FIFA 2006”.

Stanowi to naruszenie art. 16b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531 z późn. zm.), a zatem narusza art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.), który mówi, że „(...) reklama i promocja piwa, o której mowa w ust.1 nie może być prowadzona: w telewizji, radiu, kinie i teatrze między godziną 6.00 a 20.00 (...)”.

Reklama ta narusza również art. 4 pkt 7 ustawy o radiofonii i telewizji, który określa, iż „(...) sponsorowaniem jest bezpośrednie lub pośrednie finansowanie albo współfinansowanie tworzenia lub rozpowszechniania audycji lub innych przekazów, przez podmiot (...)”, a zatem nagród w konkursie nie może fundować produkt (piwo BAV).

- RADIO GRA WŁOCŁAWEK (DR/42/2006/2 z dnia 28.03.06r. – emisja przekazu zachęcającego do kupna biletów na mecz Dominet Basket Ligi z informacją dot. czasu i miejsca, podaniem stron internetowych, na których można dokonać rezerwacji biletów.

Przekaz ten zachęcał do nabywania towarów sprawiając wrażenie neutralnej informacji przez co spełnia ustawowe kryteria reklamy ukrytej zawarte w art. 4 ust. 11 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2004 r., Nr 253, poz. 2531 z późn. zm.) i jego emisja jest zakazana w art. 16c ww. ustawy.

Opracowała
Danuta Skrońska
Departament Reklamy

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej w Polskim Radiu SA i rozgłoszeniach regionalnych w pierwszym półroczu 2006 roku

W pierwszym półroczu 2006 r. przeprowadzono kontrolę działalności reklamowej i sponsorskiej Polskiego Radia SA (PRI; PRII; PRIII, RADIA BIS) i 17 rozgłoszeń regionalnych radia publicznego.

Celem kontroli było sprawdzenie zgodności działalności reklamowej i sponsorskiej z przepisami wynikającymi z ustawy o radiofonii i telewizji, rozporządzeń KRRiT, jak również innych aktów prawnych obowiązujących nadawcę.

Przeprowadzono analizę nagrania czterech godzin programu (godz. 7.00 – 9.00 i 15.00 – 17.00) wyemitowanego w dniu 3 marca br., nagrania zapowiedzi audycji sponsorowanych wyemitowanych w dniach 27 lutego – 5 marca 2006 r., jak również wymaganej przepisami dokumentację.

Szczegółowa analiza przesłanych materiałów wykazała u jednego nadawcy naruszenia przepisów w zakresie działalności reklamowej.

Niezgodności emisji poszczególnych reklam z przedstawioną do kontroli ewidencją reklam (naruszenie § 8 pkt 1 rozporządzenia KRRiT z dnia 3 czerwca 2004 r. w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych – Dz.U. Nr 148 z 2004 poz. 1565) stwierdzono w:

- PR Rozgłoszenia Regionalna w Opolu „RADIO OPOLE” SA (nie- wyemitowanie reklam w blokach reklamowych o godzinach podanych w ewidencji reklam).

Dyrektor Departamentu Reklamy Biura KRRiT skierował do nadawcy pismo z prośbą o natychmiastowe dostosowanie działalności reklamowej do obowiązujących przepisów, a także przesłania wyczerpujących wyjaśnień dotyczących przyczyn ich powstania. Przedstawione zalecenia zostały przez nadawcę zrealizowane.

Kontrola wykazała, że w porównaniu z rokiem ubiegłym wystąpiła zdecydowana poprawa w przestrzeganiu obowiązujących przepisów w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej w radiu publicznym Polskiego Radia SA i rozgłoszeniach regionalnych.

Poniżej zamieszczono tabelę przedstawiającą czas wyemitowanych reklam w stacjach radia publicznego, w danym dniu kontrolowanym w latach 2003 – 2006.

Dzienny czas wyemitowanych reklam i płatnych ogłoszeń w programach ogólnopolskich i rozgłośniach regionalnych radia publicznego w kontrolowanym dniu w latach 2004 – 2006 w minutach

NADAWCA	ROK 2004		ROK 2005		ROK 2006	
	czas w minutach	% w dziennym czasie nadawania programu	czas w minutach	% w dziennym czasie nadawania programu	czas w minutach	% w dziennym czasie nadawania programu
Program I	48	3,33	38	2,63	27	1,87
Program II	0,33	0,02	-	-	3	0,20
Program III	33	2,30	48	3,33	45	3,12
Radio BIS	-	-	21	1,40	1	0,07
PR Białystok	28	1,94	35	2,40	16	1,10
PR Bydgoszcz	21	1,45	32	2,22	39	2,74
PR Gdańsk	115	8,00	45	3,10	49	3,42
PR Katowice	38	2,60	48	3,33	38	2,63
PR Kielce	20	1,38	23	1,60	19	1,30
PR Koszalin	9	0,62	20	1,39	13	0,88
PR Kraków	23	1,60	20	1,39	23	1,59
PR Lublin	26	1,80	37	2,57	11	0,76
PR Łódź	6	0,41	26	1,80	8	0,55
PR Olsztyn	94	6,52	22	1,52	39	2,70
PR Opole	50	3,40	68	4,72	27	1,87
PR Poznań	90	6,25	42	2,91	58	4,02
PR Rzeszów	25	1,73	34	2,36	16	1,10
PR Szczecin	22	1,50	19	1,31	10	0,69
PR Warszawa	2	0,14	10	0,74	15	1,04
PR Wrocław						
w tym miejski	18	1,25	14	0,97	25	1,73
regionalny	22	1,52	55	3,81	51	3,54
PR Zielona Góra (Zachód)						
w tym miejski	44	3,05	30	2,08	12	0,83
regionalny	14	0,97	43	2,98	36	2,50
RAZEM	748,33	2,36	730	2,30	581	1,75

Dni, w których w przedstawionych latach przeprowadzono kontrolę:

- 13 lutego 2004 r. (piątek)
- 18 lutego 2005 r. (piątek)
- 3 lutego 2006 r. (piątek)

Opracowała: Danuta Skrońska
Departament Reklamy

Reklama telewizyjna w pierwszym kwartale 2006 r.

W poniższych analizach wykorzystano dane telemetryczne przez AGB Nielsen Media Research. Podane wpływy z emisji oparte są na cennikach stosowanych przez nadawców, nie uwzględniają upustów i rabatów stosowanych przez biura reklamy, które mogą sięgać 50-70% taryfy cennikowej.

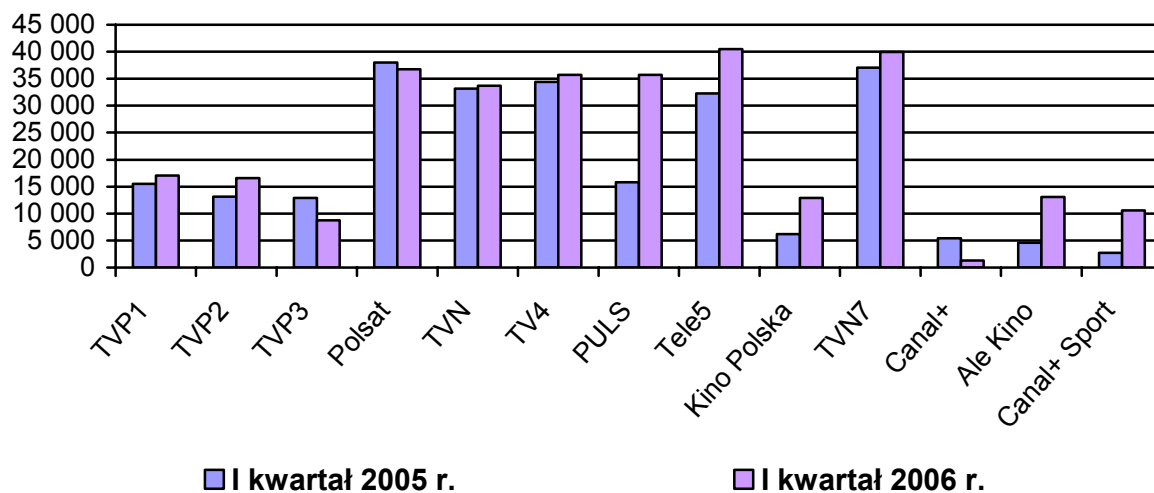
1. Liczba reklam

W pierwszym kwartale 2006 r. większość nadawców wyemitowała więcej reklam niż w porównywalnym okresie 2005 r. Mniej wyemitował program 3 TVP, Telewizja POLSAT i Canal +. Ze względu na prawie pełne wykorzystanie czasu reklamowego w ogólnopolskich stacjach telewizyjnych, reklamodawcy coraz więcej reklam zlecali do emisji w stacjach o mniejszym zasięgu, w programach tematycznych i kanałach nadających program droga cyfrową.

Poniżej tabela przedstawiająca liczbę wyemitowanych reklam w pierwszych kwartałach 2005 i 2006 r.

	I kwartał 2005 r.	I kwartał 2006r.	Dynamika zmian 2006/2005
TVP1	15 532	17 088	10,0%
TVP2	13 142	16 592	26,3%
TVP3	12 882	8 759	-32,0%
<i>telewizja publiczna łącznie</i>	41 556	42 439	2,1%
Polsat	37 958	36 747	-3,2%
TVN	33 196	33 676	1,4%
TV4	34 397	35 750	3,9%
PULS	15 784	35 697	126,2%
Tele5	32 301	40 488	25,3%
Kino Polska	6 161	12 911	109,6%
TVN7	37 030	39 926	7,8%
Canal+	5 395	1 328	-75,4%
Ale Kino	4 601	13 091	184,5%
Canal+ Sport	2 718	10 554	288,3%
telewizje razem	251 097	302 607	20,5%

Liczba reklam wyemitowana w pierwszych kwartałach 2005 i 2006 r.

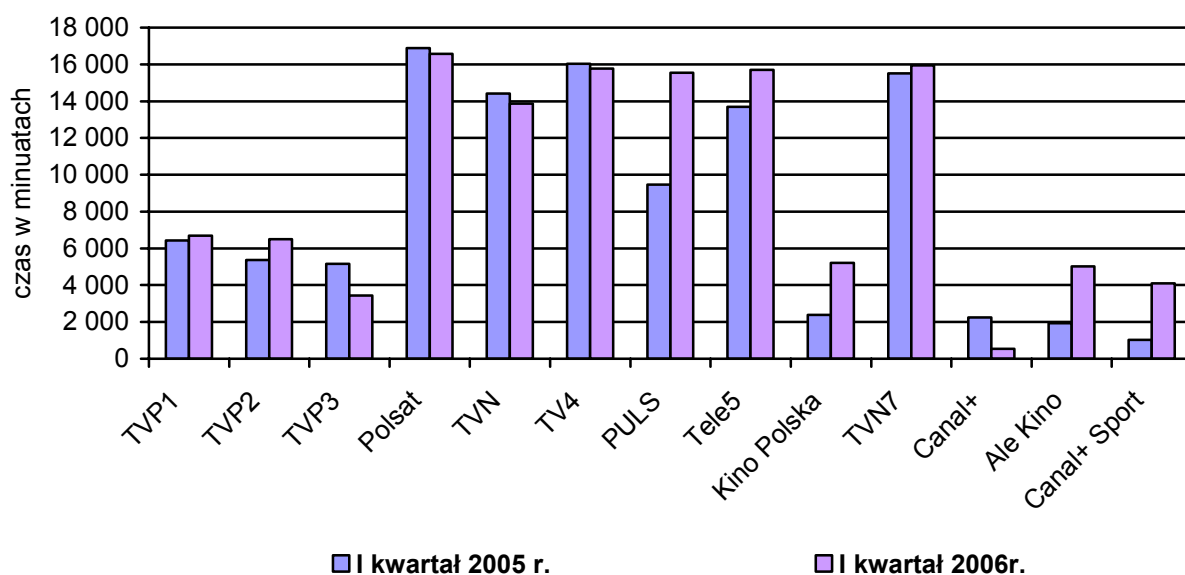
2. Czas reklam

Najwięcej czasu zajęły reklamy wyemitowane telewizji POLSAT, jednak nadawca ten wyemitował w I kwartale 2006 r. mniej reklam, niż w porównywalnym kwartale 2005 r. Skrócił się czas trwania reklam. W I kwartale 2005 r. średni czas jednej reklamy wyniósł 26 sekund, a w I kwartale 2006 r., 24 sekundy. Jest to związane z wypełnieniem bloków reklamowych.

Poniżej tabela przedstawiająca czas wyemitowanych reklam w pierwszych kwartałach 2005 i 2006 r. (w minutach).

	I kwartał 2005 r.	I kwartał 2006r.	Dynamika zmian 2006/2005
TVP1	6 423	6 688	4%
TVP2	5 375	6 508	21%
TVP3	5 156	3 438	-33%
<i>telewizja publiczna</i>	16 954	16 634	-2%
Polsat	16 879	16 566	-2%
TVN	14 410	13 867	-4%
TV4	16 024	15 761	-2%
PULS	9 459	15 541	64%
Tele5	13 703	15 701	15%
Kino Polska	2 384	5 208	118%
TVN7	15 505	15 949	3%
Canal+	2 240	544	-76%
Ale Kino	1 941	5 027	159%
Canal+ Sport	1 028	4 102	299%
telewizje razem	110 527	124 900	13%

Czas emisji reklam w pierwszych kwartałach 2005 i 2006 r.

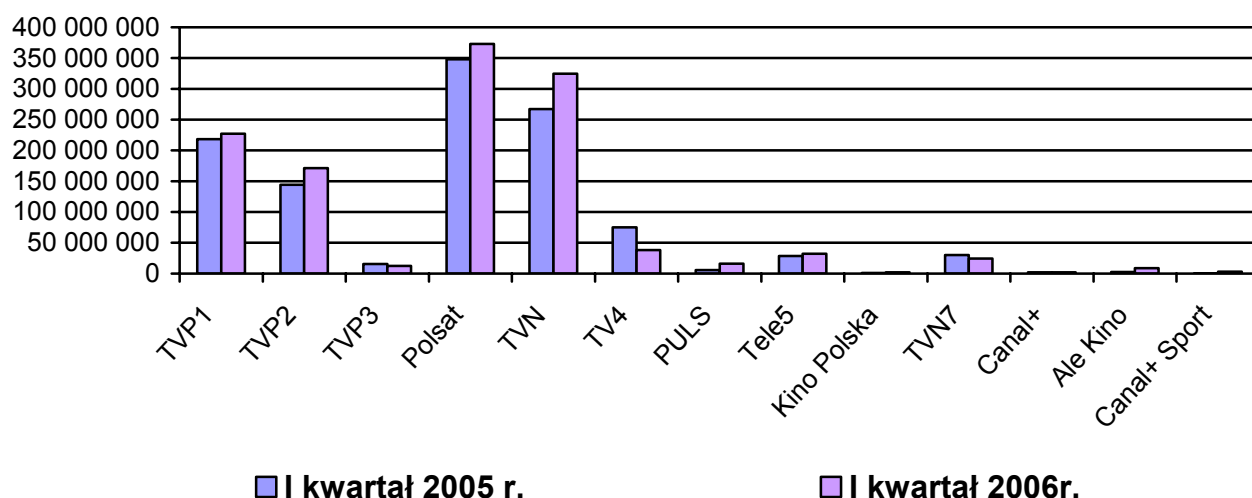
3. Wpływy z emisji reklam

Największe wpływy z reklam w I kwartale 2006 r. zanotowała telewizja POLSAT. Większą dynamikę przyrostu osiągnęła telewizja TVN (wzrost o 21%) i Program 2 TVP (wzrost o 19%). Mniejsze wpływy z emisji reklam w I kwartale 2006 r. w porównaniu z I kwartałem 2005 r. miały telewizje: Program 3 TVP, TV 4, TVN Siedem i Canal Plus.

Poniżej tabela przedstawiająca wpływy z wyemitowanych reklam w pierwszych kwartałach 2005 i 2006 r. (brutto).

	I kwartał 2005 r.	I kwartał 2006r.	Dynamika zmian 2006/2005
TVP1	217 975 325	226 936 608	4%
TVP2	144 368 475	171 590 405	19%
TVP3	15 665 770	12 420 800	-21%
<i>telewizja publiczna łącznie</i>	<i>378 009 570</i>	<i>410 947 813</i>	<i>9%</i>
Polsat	348 103 003	373 015 260	7%
TVN	267 096 470	324 265 140	21%
TV4	74 997 705	37 844 930	-50%
PULS	5 974 565	16 300 060	173%
Tele5	28 642 530	32 075 703	12%
Kino Polska	1 023 801	2 302 924	125%
TVN7	30 348 930	24 634 700	-19%
Canal+	2 332 951	2 290 215	-2%
Ale Kino	2 355 056	8 853 592	276%
Canal+ Sport	626 505	3 088 433	393%
telewizje razem	1 139 511 086	1 235 618 770	8%

Wpływy z emisji reklam wyemitowanych w pierwszych kwartałach 2005 i 2006 r.

4. Reklama w sektorach

Największe wpływy z reklam przyniosły reklamy żywności. Największą dynamiką przyrostu I kwartału 2006 r. w porównaniu do I kwartału 2005. r. wyróżniły się *usługi* (wzrost o 73%) i *finanse i marketing* (wzrost o 59%). Mniejsze wpływy zanotowano z emisji reklam z następujących sektorów: *budownictwo, sprzedaż, motoryzacja i transport, telekomunikacja, wyposażenie domu i biura oraz produkty dla zwierząt*. W I kwartale 2006 r. nie odnotowano reklam z branży: *przemysł i kampanie wyborcze*.

Poniżej tabela przedstawiająca wpływy z emisji reklam w poszczególnych branżach w pierwszych kwartałach 2005 i 2006 r.

	I kwartał 2005 r.	I kwartał 2006r.	Dynamika zmian 2006/2005
żywność	368 936 920	420 810 353	14%
środki osobistej pielęgnacji ciała	147 401 029	188 426 539	28%
produkty zdrowotne leki	163 464 509	166 736 208	2%
rozrywka kultura	98 331 149	145 125 470	48%
telekomunikacja	137 238 192	120 610 853	-12%
finanse marketing	50 091 179	79 722 156	59%
domowe środki czystości	64 205 679	75 325 467	17%
sprzedaż	64 946 696	60 788 059	-6%
motoryzacja transport	55 723 460	47 151 706	-15%
usługi	15 812 105	27 278 604	73%
produkty dla dzieci	13 174 240	14 438 824	10%
wyposażenie domu i biura	14 637 880	14 144 549	-3%
odzież obuwie	7 861 619	10 062 337	28%
inne	3 105 174	4 657 559	50%
produkty dla zwierząt	6 587 200	3 152 734	-52%
rolnictwo ogrodnictwo	1 733 005	1 914 622	10%
budownictwo	5 303 372	1 910 280	-64%
przemysł	2 875 700		
kampanie wyborcze	510 150		

Opracowała
Ewa Prędką
Departament Reklamy Biura KRRIT

Co ma regulator audiowizualny do etyki dziennikarskiej?

W związku z polskimi dyskusjami na ten temat, KRRiT postanowiła sprawdzić, jak sprawy mają się za granicą. W tym celu przeprowadziliśmy ankietę wśród członków Europejskiej Platformy Organów Regulacyjnych (EPRA) oraz dokonaliśmy przeglądu kompetencji i zadań ponad czterdziestu organów regulacyjnych w zakresie radiofonii i telewizji. Okazało się, że w większości przypadków ustawodawcy nie przyznali organom regulacyjnym kompetencji w tym zakresie. Szczególnie dotyczy to kwestii związanych z zasadami etyki dziennikarskiej, jako domeną pozostającą w gestii samych dziennikarzy (poza przypadkiem cypryjskim i litewskim).

W tej sytuacji, najciekawsze wydają się przypadki dotyczące właśnie tych organów regulacyjnych, którym prawo wyznacza kompetencje i/lub zadania w zakresie tworzenia, przestrzegania i ochrony standardów etycznych, profesjonalnych i programowych w radiofonii i telewizji.

Przyjrzyjmy się im zatem bliżej, koncentrując się na:

1) dwóch znanych nam przykładach bezpośredniego zaangażowania organów regulacyjnych w nadzorowanie przestrzegania zasad etyki dziennikarskiej (Litwa i Cypr);

2) przykładach ponoszenia przez organa regulacyjne odpowiedzialności za przestrzeganie przez nadawców standardów programowych i profesjonalnych na podstawie dodatkowych kodeksów lub regulacji tworzonych przez same organa regulacyjne (należą do nich pozostałe wyżej wymienione organa regulacyjne za wyjątkiem przykładu Niemiec, gdzie odpowiedzialność regulatorów wpisuje się w ramy unormowań ustawowych), wśród których można wyróżnić trzy typy sytuacji regulacyjnych:

a. regulacja: organ regulacyjny opracowuje kodeks sam bądź w procesie konsultacji z zainteresowanym środowiskiem, a następnie nadzoruje jego przestrzeganie i ewentualnie nakłada na nadawców kary za łamanie jego postanowień;

b. współregulacja: organ regulacyjny korzysta z kodeksu stworzonego przez samo środowisko - albo włącza jego postanowienia do wymogów koncesyjnych, albo też (jak w przypadku cypryjskim) dokonuje oceny działalności nadawcy na podstawie kodeksu wprowadzonego przez ustawodawcę do ustawy;

c. uzupełnianie samoregulacji: kodeks bądź inny zbiór norm i zasad tworzą sami nadawcy i oni są odpowiedzialni za ich przestrzeganie, natomiast organ regulacyjny ma ustawowe kompetencje wykorzystywania tych zasad w ocenie nadawcy.

1. Organ regulacyjny posiadający kompetencje w zakresie zasad etyki dziennikarskiej

Cypr

Cypryjski kodeks etyki dziennikarskiej (Press Ethics Code) określa prawa i obowiązki dziennikarzy w zakresie rzetelności, ochrony własności intelektualnej, prywatności, dostępu do informacji, domniemania niewinności, przestępstw na tle seksualnym, ochrony małoletnich, treści dyskryminujących, korzyści finansowych, dobra publicznego, obrony narodowej oraz promocji towarów i usług. Został on opracowany przez szeroką reprezentację środowiska (związek dziennikarzy cypryjskich, związek wydawców dzienników i czasopism oraz właściciele mediów elektronicznych, do których w późniejszym czasie dołączył nadawca publiczny - Cyprus Broadcasting Corporation). Środowisko to stworzyło Cypryjską Komisję ds. Skarg Medialnych (Cyprus Media Complaints Commission), przyjęło sformułowany przez siebie Kodeks etyki dziennikarskiej oraz powołało Komitet etyki dziennikarskiej (Press Ethics Committee), którego zadaniem jest „monitorowanie wdrażania powyższego Kodeksu”. Ustawodawca włączył ten kodeks do cypryjskiego aktu prawnego regulującego kwestie radiofonii i telewizji (Załącznik do Radio and Television Stations Regulations), w

którym też wyposażył organ regulacyjny the Cyprus Radio - Television Authority (CRTA) w kompetencję nakładania kar administracyjnych za jego nieprzestrzeganie. Organ nie może jednak działać z urzędu: może podejmować działania wyłącznie na wniosek niezależnego Komitetu Etyki Dziennikarskiej, który stanowi ciało przedstawicielskie środowiska nadawców, dziennikarzy i wydawców.

Nowelizacja powyższego aktu prawnego z 2000 r. (sekcja 41. A. (1)(a) nadała CRTA prawo nakładania na nadawców administracyjnych sankcji za naruszenie jego przepisów, w tym za naruszenie kodeksu etyki dziennikarskiej - na wniosek Komitetu Etyki Dziennikarskiej.

Oznacza to, że cypryjski organ regulacyjny może podjąć jakiegokolwiek działania w związku z potencjalnym naruszeniem etyki dziennikarskiej wyłącznie na wyraźny wniosek wspomnianego komitetu. Kwestia ta była dwukrotnie przedmiotem rozprawy sądowej (sąd pierwszej i drugiej instancji) wniesionej przez nadawcę, który zaskarżył niesłuszne jego zdaniem ukaranie przez regulatora bez uprzedniego wpłynięcia w tej sprawie wniosku od Komitetu. W obydwu przypadkach sąd opowiedział się po stronie nadawcy.

Po otrzymaniu takiego wniosku o rozpatrzenie naruszenia kodeksu przez danego nadawcę, organ regulacyjny ma do dyspozycji następujący katalog sankcji:

- zalecenie;
- ostrzeżenie;
- grzywna;
- tymczasowe wstrzymanie koncesji;
- odebranie koncesji (jedynie w przypadku bardzo poważnych wykroczeń).

Litwa

Na Litwie ochroną zasad etyki dziennikarskiej zajmują się dwie odrębne, ustawowo powołane instancje.

Kodeks etyki litewskich dziennikarzy i wydawców powstał z inicjatywy Inspektora Etyki Dziennikarskiej, powoływanego przez parlament na wniosek środowiska twórców

i dziennikarzy stowarzyszonych w Komisji do spraw etyki dziennikarzy i wydawców. Reguluje to ustawa o dostarczaniu informacji publicznej z 1996 r., z późniejszymi zmianami. Przy tworzeniu kodeksu pracowało 10 przedstawicieli z różnych środowisk związanych z mediami, m.in. sam Inspektor. Kodeks porusza takie tematy, jak: prawda, przyzwoitość, niezależność i odpowiedzialność dziennikarzy, ochrona godności ludzkiej i prywatności oraz relacje między samymi dziennikarzami.

Wspomniana ustawa, w art. 3 (2) określa, że do podstawowych obowiązków wszelkich mediów dostarczających informacji, a więc również nadawców radiowych i telewizyjnych, należy m.in. przestrzeganie norm profesjonalnej etyki dziennikarskiej.

Na gruncie litewskich przepisów o radiofonii i telewizji, podstawową instancją zajmującą się kontrolą przestrzegania zasad etyki dziennikarskiej przez nadawców jest także Komisja do spraw etyki dziennikarzy i wydawców - niezależny, samoregulacyjny

organ stworzony przez środowisko twórców, który odpowiada przed litewskim parlamentem. Komisja ta nie posiada jednak kompetencji w zakresie sankcjonowania nadawców.

Ciałem odpowiedzialnym za monitoring i regulację działalności nadawców jest regulator radiofonii i telewizji - tzw. Litewska Komisja do spraw Radiofonii i Telewizji.

W przypadku przypuszczenia, że doszło do naruszenia przez nadawcę jakichkolwiek przepisów zawartych w ustawie, regulator ma obowiązek zareagowania. Wspomniany organ regulacyjny, choć dysponuje możliwością nakładania sankcji, nie ma samodzielnej kompetencji prawnej pozwalającej orzekać, czy doszło do ewentualnych naruszeń zasad etyki dziennikarskiej, czy też nie.

W takim przypadku organ regulacyjny kieruje sprawę do wspomnianego już Inspektora Etyki Dziennikarskiej, który dysponuje wystarczającymi kompetencjami, by orzec, czy zasady etyki zostały naruszone, czy też nie. Inspektor zajmuje się także rozpatrywaniem skarg od obywateli w tym zakresie. Poza udzieleniem ostrzeżenia lub nakazaniem emisji sprostowania, Inspektor nie ma kompetencji (podobnie jak wyżej wymieniona Komisja do spraw etyki dziennikarzy i wydawców) do wymierzania kar.

W przypadku poważnych wykroczeń regulator bierze pod uwagę głos obydwu instytucji przed ewentualnym wymierzeniem jednej z następujących sankcji:

- upomnienie,
- kara finansowa,
- zawieszenie koncesji na okres do trzech miesięcy,
- odebranie koncesji.

2. Organa regulacyjne odpowiedzialne za standardy programowe i profesjonalne

a) Regulacja: organ regulacyjny samodzielnie określa standardy programowe i profesjonalne

Wielka Brytania

Na brytyjskich organach regulacyjnych w zakresie radia i telewizji tradycyjnie już spoczywa obowiązek opracowywania kodeksów standardów programowych. Kompetencje

i zadania brytyjskiego organu regulacyjnego OFCOM w tym zakresie jasno określa obecna ustawa Communications Act z 2003 r., czerpiąca inspirację m.in. z unijnej dyrektywy

„O telewizji bez granic” oraz europejskiej legislacji w zakresie praw człowieka.

Sekcja 319 Communications Act nakłada na OFCOM obowiązek ustanowienia,

a następnie okresowego przeglądu i korygowania standardów w tym zakresie, określa 12 celów, które powyższe standardy mają spełniać oraz nakazuje umieścić ustanowione przez OFCOM standardy w jednym lub większej liczbie kodeksów.

OFCOM opracował więc - w ścisłej współpracy z nadawcami, słuchaczami i widzami oraz innymi zainteresowanymi stronami - tzw. OFCOM Broadcasting Code, który ma służyć obronie i ochronie odbiorców przed niepożądanymi treściami oraz błędami dziennikarskimi. Jest to blisko 100-stronicowy dokument, zaopatrzony w dodatkowe wyjaśnienia i wytyczne.

Kodeks stanowi zbiór standardów programowych, profesjonalnych i etycznych, odnoszących się do następujących dziedzin: ochrona odbiorców poniżej 18 roku życia, treści szkodliwe i nieprzyzwoite, informacje o przestępczości, religia, bezstronność i ścisłość informacji oraz nadmierne uwypuklanie poglądów i opinii, wybory i referenda, rzetelność i uczciwość, prywatność, sponsorowanie, reklama i inne, promocje finansowe i porady inwestycyjne.

Zgodnie z Kodeksem, OFCOM oczekuje, że nadawcy będą postępowali otwarcie

i uczciwie zarówno wobec osób prywatnych, jak i organizacji, a naruszenie prywatności tych jednostek może nastąpić jedynie w uzasadnionych przypadkach. W Kodeksie określone zostały reguły dotyczące bezstronności i rzetelności w audycjach informacyjnych oraz standardy dotyczące ukazywania treści religijnych, tematów rasowych i tolerancji. Kodeks wyznacza też standardy w zakresie treści szkodliwych i nieprzyzwoitych, np. poprzez sprecyzowanie godzin, w których nadawca może emitować programy zawierające sceny seksu i przemocy.

Kodeks wyposaża organ regulacyjny w kryteria oceny działalności programowej nadawcy, a nie oceny samych dziennikarzy. Egzekwowanie kodeksu i ewentualne nakładanie kar za jego nieprzestrzeganie odbywa się wyłącznie post factum i to jedynie w wyniku otrzymania skargi złożonej po emisji danej audycji. Oznacza to również, że organ regulacyjny nie monitoruje programu w celu stwierdzenia, czy jest on zgodny z kodeksem i działa tylko w oparciu o skargi z zewnątrz. OFCOM oczekuje zatem, że sami nadawcy zadbają o przestrzeganie Broadcasting Code, zaś rola regulatora sprowadza się do reagowania na ewentualne skargi.

Po rozpatrzeniu ewentualnej skargi, OFCOM wyjaśnia nadawcy, na czym polegało pogwałcenie standardów określonych w Broadcasting Code. Jeżeli nadawca będzie dalej „celowo, poważnie i wielokrotnie naruszał zasady i standardy”, zostanie ukarany, z możliwością narzucenia kary finansowej, a w skrajnej sytuacji - odebrania koncesji.

OFCOM dysponuje w tym zakresie następującym katalogiem środków:

- publikacja na stronie internetowej decyzji dotyczącej skargi;
- skierowanie decyzji dotyczącej skargi do nadawcy i nakazanie jej emisji;
- zakazanie powtórnej emisji „zaskarżonej” treści;
- nałożenie grzywny;
- odebranie koncesji (w ostatecznym przypadku).

Nadawców komercyjnych zobowiązują do przestrzegania zapisów powyższego Kodeksu, a także uzupełniających kodeksów wydanych przez wcześniej istniejące organy regulacyjne, wymogi koncesyjne; BBC - umowa z rządem (BBC Agreement), zaś walijskiego nadawcę publicznego S4C - ustawa.

Hongkong, Malta, Irlandia

Brytyjskie rozwiązania przejęły również były kolonie angielskie: Hongkong, Malta

i Irlandia. We wszystkich tych krajach wprowadzono standardy programowe; na Malcie występują one w połączeniu z elementami standardów profesjonalnych przeznaczonych dla dziennikarzy i twórców programu. Hongkong oraz Malta posiadają już kodeksy w tym zakresie, natomiast Irlandia prowadzi obecnie wstępne konsultacje na temat zakresu tematycznego tego typu kodeksu. W Irlandii i na Malcie kodeksy obowiązują zarówno nadawców publicznych jak i koncesjonowanych, natomiast w Hongkongu - wyłącznie nadawców niepublicznych.

W każdym z trzech wyżej wymienionych krajów istnieje wyraźna podstawa prawna do opracowania przez organ regulacyjny kodeksów zawierających standardy programowe

w radiofonii i telewizji. W Hongkongu zapis w Broadcasting Authority Ordinance (sekcja 19) ma najbardziej miękką formułę: decyzję o wydaniu kodeksów (odrębnie dla telewizji i radia) pozostawia się samemu organowi regulacyjnemu, który „periodycznie może wydawać Kodeksy postępowania (Codes of Practice) dotyczące standardów programowych i reklam nadawanych przez nadawców koncesjonowanych”.

Z kolei, ustawa irlandzka Broadcasting Act 2001 (część III, sekcja 19) oraz maltańska Broadcasting Act, CAP. 350 (art.20 (1) (a) i (1) (b)) wyraźnie wskazują, że obowiązkiem regulatora jest wydanie kodeksu(ów) na polecenie ministra właściwego do spraw mediów elektronicznych (Irlandia) lub w porozumieniu z takim ministrem (Malta).

Podobnie jak w Wielkiej Brytanii, również w omawianych tu krajach istotnym elementem wypracowania i przyjęcia przez organ regulacyjny kodeksu, bądź kodeksów, jest przeprowadzanie szerokich konsultacji społecznych dotyczących proponowanej zawartości takiego dokumentu. W Hongkongu zarówno na etapie tworzenia pierwszej wersji kodeksu, jak i kolejnych jego wersji, kluczowym uczestnikiem dyskusji są nadawcy.

W Irlandii, gdzie trwają obecnie przygotowania do wydania kodeksu, organ regulacyjny uszczegółowił zawarty w sekcji 19 (5) Broadcasting Act 2001 ustawy obowiązek publicznego udostępnienia projektu takiego kodeksu, przewidując tym samym trzy następujące etapy konsultacji:

- konsultacje dotyczące proponowanego zakresu tematycznego kodeksu oraz badania opinii publicznej dotyczące szkodliwych i / lub obraźliwych treści, a także spotkania robocze z nadawcami;
- konsultacje społeczne dotyczące zasad, które zostaną ujęte w projekcie;
- konsultacje społeczne szczegółowego projektu dokumentu.

W Hongkongu istnieje odrębny kodeks standardów programowych dla radiofonii

i dla telewizji; każdy z nich liczy ponad 40 stron. Poruszają one szeroki wachlarz tematów - od ogólnych wskazówek dotyczących relacjonowania zbrodni, spraw związanych

z narkotykami i alkoholem poprzez prezentację kwestii religijnych, czy sposoby zabezpieczania przed dziećmi audycji przeznaczonych dla dorosłych, aż do bardziej szczegółowych wytycznych z zakresu poprawności językowej, prezentowania nagości i scen przemocy, zachowania bezstronności i uczciwości przekazów informacyjnych oraz ochrony prywatności.

Maltański organ regulacyjny wydał kilka kodeksów dotyczących standardów programowych w radiofonii i telewizji, skierowanych przede wszystkim do dziennikarzy

i twórców programu. Kodeksy te dotyczą między innymi poprawności językowej, ochrony małoletnich, ukazywania stereotypowych wizerunków kobiet i mężczyzn, rzetelności informacji oraz zasad relacjonowania tragicznych wydarzeń.

Irlandzki organ regulacyjny jest obecnie na etapie konsultowania zakresu tematycznego kodeksu.

Jeśli chodzi o kompetencje organów regulacyjnych w zakresie kontroli przestrzegania kodeksów, to analogicznie do przykładu brytyjskiego, również w Hongkongu są one ograniczone do działań post factum. Skargami dotyczącymi treści programowych zajmuje się w tym kraju zarówno specjalny komitet będący częścią organu regulacyjnego (Broadcasting Authority Complaints Committee), który składa się z 6 jego członków i 4 osób niezależnych, jak i departament ds. regulacji zawartości w radiu i telewizji, który stanowi część organu koncesyjnego (Content Regulation Division w ramach Television and Entertainment Licensing Authority), do którego podstawowych zadań należy monitorowanie działalności nadawców.

W strukturze organu regulacyjnego w tym kraju istnieje ponadto odrębny komitet, tzw. Broadcasting Authority Codes of Practice Committee, który dokonuje przeglądu kodeksów dobrych praktyk dla radia i telewizji. W skład tego komitetu wchodzi trzech członków organu regulacyjnego oraz czterech członków niezależnych, a od strony administracyjnej wspiera go wspomniany wyżej departament ds. regulacji zawartości (Content Regulation Division). W Hongkongu, poza reagowaniem na skargi, narzędziem prawnym mającym zapewnić większą skuteczność w egzekwowaniu zasad zawartych w kodeksie jest obowiązek zamieszczenia tego rodzaju treści w kodeksach opracowywanych przez samych nadawców koncesjonowanych.

Na Malcie w zakresie przestrzegania kodeksów przez nadawców regulatora wspiera komitet doradczy (Advisory Committee on Quality and Ethics in Broadcasting). Komitet ten pomaga także w formułowaniu wytycznych i kodeksów praktyk dla nadawców.

W Irlandii, cyfrowe i lokalne „kontrakty programowe” (digital programme contracts, local content contracts) przewidują warunek przestrzegania kodeksu, a organ regulacyjny ma obowiązek egzekwowania przestrzegania wszelkich kodeksów oraz zasad zapisanych w ustawie. Niezależnie od organu regulacyjnego, w Irlandii istnieje także komisja, tzw. Broadcasting Complaints Commission (BCC), której zadaniem jest rozpatrywanie skarg dotyczących niezgodnej z prawem działalności nadawców radiowych i telewizyjnych. Jej członków powołuje rząd, a kompetencje ograniczają się do możliwości nakazywania nadawcom emisji sprostowania oraz podjętej przez tę Komisję decyzji. Natomiast organ regulacyjny jako jedyny ma prawo nakładać na nadawców ewentualne sankcje w postaci grzywny lub innej, bardziej surowej kary (patrz poniżej).

Katalog kompetencji organów regulacyjnych w omawianych krajach w zakresie sankcjonowania nadawców za nieprzestrzeganie zasad ujętych w kodeksach również zbliżony jest do przykładu brytyjskiego. Zawiera on następujące środki:

- zalecenie (Hongkong);
- ostrzeżenie (Hongkong, Malta);
- wymóg nadania sprostowania lub emisji decyzji w sprawie skargi (Hongkong, Irlandia);
- grzywna (Hongkong, Malta, Irlandia);
- tymczasowe wstrzymanie koncesji (Hongkong, Malta), lub odebranie koncesji (Hongkong) - w obu przypadkach w sytuacjach skrajnych.

Francja

Podstawę prawną do określania standardów etycznych i programowych oraz roli francuskiego regulatora w zakresie ochrony i nadzoru tychże stanowi ustawa o swobodzie komunikowania z 30 września 1986 r. z późniejszymi zmianami (loi relative `a la libert e de communication).

Francuski system w zakresie standardów etycznych i programowych (dosł.  thique et d ontologie des programmes) w dziedzinie radiofonii i telewizji jest dość specyficzny. Obejmuje on także programy rozpowszechniane w Internecie, przy czym chodzi tu

o tradycyjne programy linearne, nie zaś o audiowizualną zawartość witryn lub portali internetowych. Również rola, jaką pełni w tym systemie organ regulacyjny Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA), jest o tyle specyficzna, że w odróżnieniu od wyżej przedstawionych przykładów, organ ten nie pełni funkcji kodyfikacyjnej, czyli nie wypracowuje ani nie dysponuje kodeksem zawierającym tego typu standardy. Dysponuje on natomiast innym narzędziem w postaci prawa do wydawania rekomendacji w zakresie:

- pluralizmu informacji;
- reklamy i sponsoringu;
- ochrony dzieci i młodzięzy;
- etyki i deontologii programowej;
- audycji dostosowanych dla osób niesłyszących i słabo słyszących;
- języka francuskiego.

Zdecydowana większość tych norm wchodzi w zakres standardów etycznych

i programowych, a CSA ma prawo oceniać nadawców pod kątem ich realizacji, w tym - wypełniania treści rekomendacji wydanych przez samą CSA. Te ostatnie są publikowane we francuskim Dzienniku Ustaw, tzw. Journal Officiel, i mają moc obowiązującą, a ich nieprzestrzeganie podlega karze sankcji ze strony CSA. Ten status wynika z orzeczenia francuskiej Rady Stanu (Conseil d'Etat) z dn. 9.02.2004 r. ws. TF1 przeciwko CSA. Dzięki temu orzeczeniu CSA: • może nakładać na nadawców sankcje za nieprzestrzeganie treści rekomendacji;

- może narzucać nadawcom wymóg przestrzegania zasad, które stanowią interpretację aktów legislacyjnych lub wykonawczych, jeżeli zasady te zgodne są z ich sensem i zasięgiem;
- może czuwać nad przestrzeganiem aktów innych niż ustawa z 30 września 1986 r. i jej rozporządzenia wykonawcze.

Wynikające z ustawy o swobodzie komunikowania obowiązki nadawców w zakresie deontologii i etyki programowej, w tym pluralizmu i etyki w audycjach informacyjnych czy ochrony dzieci i młodzięzy, mają przełożenie na umowy zawierane z nimi przez CSA. Są to tzw. conventions w przypadku nadawców prywatnych oraz tzw. cahiers des missions et des charges w przypadku nadawców publicznych (preambuła + art. 2). Ci ostatni mają szerszy zakres obowiązków w tym zakresie,

ponieważ zobowiązują się nie tylko do zapewniania rzetelności, niezależności i pluralizmu informacyjnego czy różnorodności

i komplementarności programów, ale też do pełnienia wzorcowej funkcji w zakresie etyki.

Rola CSA w zakresie przestrzegania tych obowiązków polega na monitorowaniu programu, co znajduje odzwierciedlenie w rocznym sprawozdaniu z działalności tego organu, gdzie w części pt. „Kontrola programów” znajduje się rozdział pt. „Deontologia programowa i informacyjna” w zakresie radia i telewizji.

Dwie ostatnie rekomendacje z tego zakresu pochodzą z 2003 i 2004 r. (Recommandation du 18 mars 2003 relative au conflit au Moyen-Orient, JO du 21 mars 2003 oraz Recommandation du 7 décembre 2004 `a l'ensemble des services de télévision et de radio relative aux conflits internationaux et `a leur éventuelles répercussions en France, JO du 30 décembre 2004). Obie dotyczą sposobu przedstawiania w radiu i telewizji konfliktów międzynarodowych. Pierwsza z nich, wydana w przeddzień rozpoczęcia wojny w Iraku, nawiązywała do sposobu ukazywania konfliktu na Bliskim Wschodzie, druga, nawiązując do tamtej, rozszerzała jej zakres odnośnie sposobu prezentowania konfliktów międzynarodowych gdziekolwiek nie miałyby one miejsca, a także uzupełniała poprzednio wydaną rekomendację o wymóg ostrzegania widzów w przypadku prezentowania szczególnie drastycznych scen przemocy.

Obie rekomendacje wzywały wszystkich nadawców radiowych i telewizyjnych do szczególnej czujności i odpowiedzialności, zwłaszcza w przypadku emitowania audycji

w formie debaty zaproszonych do studia gości, podczas której również widzowie / słuchacze mają dostęp do anteny. Obie przypominały też o konieczności:

- sprawdzania prawdziwości przedstawianych informacji, a w przypadku wątpliwości używania trybu przypuszczającego; podawania daty i źródła tych informacji;
- niezwłocznego korygowania nierzetelnie podanych informacji;
- uprzedzania o prezentacji materiałów archiwalnych;
- uprzedzania widzów / słuchaczy o prezentacji materiałów, które mogą wzbudzać negatywne odczucia oraz czuwania nad tym, by ich przesłanie nie zostało wykorzystane do partykularnych celów;
- nienadawania materiałów sprzecznych z postanowieniami Konwencji Genewskiej na temat jeńców wojennych;
- ukazywania w zrównoważony i odpowiedzialny sposób konfliktów międzynarodowych, których prezentacja może wywoływać napięcia lub antagonizmy społeczne, albo też wzbudzać przejawy ksenofobii lub odrzucenia niektórych wspólnot lub krajów.

b) Współregulacja: organ regulacyjny nadzoruje przestrzeganie standardów programowych przyjętych przez nadawców

Kanada

W Kanadzie system ochrony standardów programowych w przekazach radiofonicznych i telewizyjnych został opracowany przez nadawców koncesjonowanych, zrzeszonych w organizacji Canadian Association of Broadcasters (CAB). Nadawcy ci opracowali wszystkie istniejące w tym zakresie kodeksy tematyczne oraz wytyczne do ich stosowania.

Kanadyjski federalny organ regulacyjny Canadian Radio-television and Telecommunications Commission (CRTC) nie ma własnych kompetencji kodyfikacyjnych

w zakresie kształtowania standardów programowych, natomiast zatwierdza nowo powstałe kodeksy oraz te, które podlegają periodicznej aktualizacji. Choć przestrzeganie tych kodeksów jest z reguły dobrowolne, organ regulacyjny może zawrzeć w koncesji na rozpowszechnianie programu wymóg ich przestrzegania. Dotyczy to takich kodeksów jak „Dobrowolny kodeks dotyczący ukazywania przemocy w programach telewizyjnych” (Voluntary Code Regarding Violence in Television Programming) oraz „Kodeks w sprawie ukazywania wizerunku kobiet i mężczyzn” (Sex-role Portrayal Code). Są to kodeksy obejmujące wyłącznie standardy programowe. Zawarcie w warunkach koncesyjnych wymogu przestrzegania danego kodeksu daje z kolei organowi regulacyjnemu prawo do kontroli przestrzegania zawartych w nim zasad. Zgodnie z art. 33 ustawy Broadcasting Act z 1991 r. koncesjonariusz nieprzestrzegający warunków koncesji podlega karze.

Ponadto, do kompetencji kanadyjskiego organu regulacyjnego należy reagowanie na skargi w zakresie nieprzestrzegania kodeksów. Pierwszą instancją w tym zakresie stanowi jednak utworzona przez nadawców koncesjonowanych samoregulująca instancja o nazwie Canadian Broadcast Standards Council (CBSC). W przypadku niezadowolenia z decyzji podjętej przez CBSC, osoba skarżąca może skierować skargę do ponownego rozpatrzenia przez organ regulacyjny.

Republika Południowej Afryki

W Republice Południowej Afryki ustawa Independent Broadcasting Authority Act No. 153 z 1993 r. wyznaczyła kompetencje organu regulacyjnego (obecnie ICASA - Independent Communications Authority of South Africa) w zakresie egzekwowania przestrzegania zapisów kodeksu standardów programowych jedynie w stosunku do tych nadawców, którzy nie są członkiem ciała lub stowarzyszenia, które stworzyło zaakceptowany przez organ regulacyjny kodeks i zobowiązało się do jego przestrzegania. Przestrzeganie kodeksu pod bezpośrednim nadzorem regulatora obowiązuje zatem jedynie tych nadawców, którzy nie stosują żadnego mechanizmu samoregulacji.

Przepisy prawne określają, że do kompetencji organu regulacyjnego należy projektowanie oraz zapewnienie przestrzegania warunków koncesji, w tym m.in. warunków związanych z dostosowaniem się nadawców do Kodeksu postępowania dla radiofonii telewizji (Code of Conduct for Broadcasting Services). Na mocy powyższych przepisów, ICASA kodeks ten sformułowała. Zasady w nim ujęte przypominają te wymienione w kodeksach pozostałych krajów i dotyczą następujących obszarów tematycznych:

- ukazywania przemocy;
- ochrony małoletnich i audycji dziecięcych;
- ochrony jakości językowej;
- ukazywania seksu;
- audycji informacyjnych.

Nowym elementem kodeksu afrykańskiego, nie ujętym w kodeksach pozostałych państw, jest rozdział poświęcony standardom programowym i profesjonalnym w zakresie publicystyki i komentarza.

Nadzór przestrzegania Kodeksu przez ICASA obowiązuje jedynie tych nadawców, którzy nie stworzyli własnych mechanizmów w tym zakresie. W reakcji na wspomniany zapis, główni nadawcy w RPA stworzyli system samoregulacji. Powstało stowarzyszenie National Association of Broadcasters of South and Southern Africa (NAB), które z kolei powołało instancję - Broadcasting Complaints Commission (BCC) - zajmującą się przyjmowaniem i rozpatrywaniem skarg na nieprzestrzeganie przez nadawców zasad ujętych w przyjętym przez siebie kodeksie postępowania. Kodeks BCC zawiera identyczną treść jak kodeks pierwotnie opracowany przez regulatora.

ICASA jest odpowiedzialna za monitoring audycji, a w przypadku ewentualnych wykroczeń w stosunku do kodeksu dysponuje kompetencjami w zakresie sankcjonowania, w tym możliwością nakładania kar finansowych.

c) Uzupełnianie samoregulacji: organ regulacyjny ocenia przestrzeganie przez nadawców określonych przez nich wybranych standardów programowych

Łotwa

Łotwa jest przykładem kraju, w którym standardy tego typu leżą w gestii samoregulacji nadawców. Sami opracowują oni odpowiednie kodeksy w tym zakresie. Natomiast łotewski organ regulacyjny w dziedzinie radiofonii i telewizji pełni rolę uzupełniającą, która polega na nadzorowaniu przestrzegania tego typu standardów wyłącznie w audycjach informacyjnych.

Kryterium oceny przez regulatora stanowi przestrzeganie przez nadawców zasad bezstronności, prawdy, rzetelności itp. w tego typu audycjach. Organ regulacyjny ma przy tym prawo nakładać sankcje za nieprzestrzeganie powyższych zasad. Podstawę prawną w tym zakresie stanowi łotewska ustawa o radiofonii i telewizji.

Belgia (Walonia)

Nadawcy telewizyjni ze Wspólnoty Francuskiej Belgii sami opracowali i przyjęli Kodeks deontologiczny dotyczący nadawania audycji telewizyjnych zawierających sceny przemocy (Code déontologique relatif à la diffusion d'émissions télévisées comprenant des scènes de violence). Jego podpisanie nastąpiło w obecności Ministra Edukacji i Spraw Audiowizualnych Wspólnoty Francuskiej. Już sama nazwa tego dokumentu wskazuje, że jego zakres tematyczny ogranicza się do jednego, konkretnego obszaru, mianowicie ukazywania scen przemocy. Chodzi o tego typu sceny (przemoc słowna, fizyczna i psychiczna, w tym ukazywanie wizerunku kobiety i jej integralności) w przekazach telewizyjnych, zarówno we wszystkich formach audycji, jak i w przekazach reklamowych. Jednocześnie kodeks wyraźnie nakłada odpowiedzialność na nadawcę za ewentualną emisję tego typu przekazów, które mogą okazać się szkodliwe dla pewnych grup społecznych. Czyni go również odpowiedzialnym za przestrzeganie postanowień niniejszego kodeksu podczas wszystkich faz produkcji wewnętrznej oraz za przekazanie zawartych w nim zasad i nadzór nad ich przestrzeganiem ze strony współpracowników, twórców i producentów zewnętrznych

Waloński organ regulacyjny Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA) nie ma kompetencji współtworzenia tego Kodeksu, natomiast ma prawo oceniać nadawców (zarówno publicznych, jak i koncesjonowanych) pod kątem zgodności ich działania z kodeksem. W tym celu organ regulacyjny wydaje tzw. opinie (avis) po kontroli wykonania przez nadawców ich obowiązków wynikających z umów (contrats de gestion - w przypadku nadawców publicznych; conventions - w przypadku nadawców koncesjonowanych). Czyni to na podstawie art. 133 dekretu o radiofonii i telewizji z 27.02.2003 r. Ponadto, podobnie jak regulator francuski, również waloński organ regulacyjny ma prawo wydawać rekomendacje skierowane do nadawców i dotyczące zagadnień wchodzących w zakres standardów programowych. Przykładem tego są Rekomendacje z lipca 2005 r. (Recommandations aux éditeurs de service de radiodiffusion relatives aux manifestations d'expression de discrimination ou de haine) dotyczące sposobu prezentowania tematyki dotyczącej takich spraw, jak dyskryminacja czy nienawiść. Co ciekawe, treść tych rekomendacji jest zbieżna z treścią dwóch powyżej opisanych rekomendacji francuskich. Jednakże zasadnicza różnica w kompetencjach między regulatorem francuskim a walońskim w tym zakresie polega na tym, że rekomendacje walońskie pełnią rolę zaleceń sensu stricto (i nie są publikowane w Dzienniku Ustaw), natomiast francuskie mają moc obowiązującą nadawców.

Podsumowanie

Na podstawie zebranych informacji można stwierdzić, że tylko w dwóch przypadkach organa regulacyjne w dziedzinie radiofonii i telewizji są bezpośrednio zaangażowane

w nadzorowanie przestrzegania zasad etyki dziennikarskiej, opracowanych przez same środowiska dziennikarskie: na Cyprze i na Litwie. Jeżeli idzie o pozostałe kraje, organa regulacyjne odpowiedzialne są za przestrzeganie przez nadawców standardów programowych i profesjonalnych - (1) bądź to na podstawie unormowań ustawowych (Niemcy), (2) bądź też na podstawie dodatkowych kodeksów lub regulacji, tworzonych przez same organa regulacyjne. Ten ostatni przypadek jest szczególnie interesujący, gdyż stanowi świadectwo szczególnego znaczenia, jakie ustawodawca przywiązuje do tego zadania organu regulacyjnego.

Regulatorzy działają przede wszystkim w dziedzinie standardów programowych; rzadziej i w mniejszym zakresie - w zakresie standardów profesjonalnych obowiązujących dziennikarzy czy twórców programu (jeśli już - to np. ograniczone do standardów rzetelności i obiektywizmu w sferze informacyjnej - przykład niemiecki, brytyjski czy łotewski). Standardy te najczęściej ujmowane są w kodeksach, tzw. broadcasting codes lub codes of programme standards (dla standardów programowych) lub codes of conduct (dla standardów profesjonalnych).

We wszystkich znanych przypadkach, działalność organu regulacyjnego w dziedzinie przestrzegania i ochrony zasad etyki dziennikarskiej, czy też standardów profesjonalnych lub programowych w radiofonii i telewizji odnosi się do nadawców, nie zaś do dziennikarzy czy twórców audycji.

Opracowała:
Ewa Murawska-Najmiec
Współpraca:
Anna Piekut
Departament Strategii i Analiz

Powyższy artykuł powstał na podstawie opracowania pt. „Informacja o roli organów regulacyjnych w tworzeniu, przestrzeganiu i ochronie zasad etyki dziennikarskiej oraz standardów profesjonalnych i programowych w dziedzinie radiofonii i telewizji” (kwiecień 2006r.), które dostępne jest na stronach internetowych KRRiT.

Znajdują się tam również:

- „Informacja na temat istniejącego w Polsce systemu ochrony etyki dziennikarskiej” (luty 2006 r.);
- „Informacja na temat istniejących w Polsce zasad etycznych wpływających na zawartość mediów” (luty 2006 r.).

Polityka na rzecz ochrony pluralizmu w mediach na przykładzie wybranych państw europejskich

Przestrzeganie przez państwa zasady pluralizmu mediów stanowi istotną gwarancję będącą u podstaw demokracji prawa do wypowiedzi i do informacji. Na gruncie europejskim zależność tą pokreślił w swoich orzeczeniach Europejski Trybunał Praw Człowieka interpretując art. 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Obywatela. W związku z tym zarówno prawo wspólnotowe, jak też akty prawne przyjęte przez Radę Europy wzywają państwa członkowskie do „dokładania starań, aby zapobiec zagrożeniu dla pluralizmu środków masowego przekazu”. Polityka więc w tym zakresie mimo podejmowanych prób na poziomie wspólnotowym spoczywa na państwach członkowskich. Ponadto warto pamiętać, iż polityka na rzecz ochrony pluralizmu w mediach nie pozostaje jedynie domeną państw europejskich, ale prowadzona jest także przez takie państwa, jak Stany Zjednoczone czy Australia. Niniejsze opracowanie koncentruje się jedynie na państwach członkowskich UE.

Sam termin „pluralizm w mediach” nastrocza pewnych trudności definicyjnych i bywa różnie interpretowany. Wydaje się, iż do tej pory najbardziej spójną definicję tego zjawiska zaproponował Komitet Ministrów Rady Europy w swoim zaleceniu nr R (99) 1 dotyczącym środków promujących pluralizm w mediach¹. Według niego pluralizm w mediach cechuje się istnieniem dużej liczby niezależnych i autonomicznych mediów (ogólnie określane jako pluralizm strukturalny) oraz różnorodnością ich rodzajów, jak również różnorodnością treści (poglądów i opinii) dostarczanej odbiorcom. Tym samym dokument ten podkreśla zarówno jego wymiar strukturalny (ilościowy), jak i jakościowy. Dodatkowo mówi o dwóch kolejnych aspektach pluralizmu w mediach: politycznym i kulturowym. Pierwszy z nich wiąże się z potrzebą prezentowania w mediach szerokiego zakresu politycznych opinii i punktów widzenia oraz obawą przed dominacją w mediach jednego poglądu politycznego. Drugi natomiast podkreśla potrzebę prezentowania w mediach różnorodności kulturowej danego społeczeństwa.

W literaturze często pluralizm strukturalny określa się mianem pluralizmu zewnętrznego, natomiast aspekt jakościowy wskazujący na różnorodność treści określane jest jako pluralizm wewnętrzny. Polityka na rzecz ochrony pluralizmu w mediach stanowi najczęściej kombinację instrumentów odnoszących się zarówno do pluralizmu zewnętrznego, jak i wewnętrznego. Wzajemna zależność pomiędzy pluralizmem zewnętrznym a wewnętrznym nie jest do końca zdefiniowana. Dominuje pogląd, iż działania na rzecz zachowania pluralizmu zewnętrznego wpływa pozytywnie na różnorodność treści, a więc pluralizm wewnętrzny. Niewątpliwie też brak pluralizmu zewnętrznego, a więc funkcjonowanie jednego bądź bardzo małej liczby podmiotów medialnych w sposób oczywisty ogranicza różnorodność oferowanej treści. Z drugiej jednak strony wskazuje się także na zjawisko tzw. *hotelling effect*, zgodnie z którym duża ilość mniejszych podmiotów konkurując między sobą, swoją ofertę programową kieruje do tej samej publiczności, zapominając o widzach bądź słuchaczach zainteresowanych programem niszowym. Pamiętać bowiem należy, że rozszerzenie oferty programowej o tematykę niszową jest w dużej mierze domeną silnych ekonomicznie podmiotów.

Jak już wspomniano, polityka na rzecz zachowania pluralizmu w mediach jest kształtowana na poziomie państw. Najczęściej jednak nie dotyczy ona jedynie mediów o zasięgu ogólnokrajowym, ale także odnosi się do poziomu regionalnego/lokalnego, gdzie znacznie łatwiej jest naruszyć zasady pluralizmu. Oprócz tych dwóch dominujących poziomów analizy coraz częściej rozpatruje się kwestię pluralizmu w kontekście ponadgranicznym czy wręcz globalnym, wskazując na zagrożenia związane z koncentrowaniem się sektora mediów masowych oraz powstawaniem i wzmocnieniem międzynarodowych grup medialnych. Przykładem potwierdzającym ten trend jest raport zatytułowany „*Transnational media concentration in Europe*”, przygotowany w listopadzie 2004 roku przez Panel Doradczy ds. Różnorodności Mediów (AP-MD) przy Komitecie Sterującym Mediów Masowych (CDMM) Rady Europy. Mimo iż ten poziom analizy jest niemal zupełnie pominięty w niniejszym opracowaniu, to podkreśla on dodatkowo złożoność zjawiska.

W kontekście omówionego powyżej pojęcia pluralizmu w mediach nie sposób pominąć terminu koncentracji mediów, który w najprostszy sposób jest definiowany jako jego zaprzeczenie. Tak więc koncentracja mediów rozumiana jako odwrotność pluralizmu zewnętrznego wskazuje na sytuację rynkową charakteryzującą się występowaniem małej liczby podmiotów medialnych, które dzięki temu

mogą dominować w sferze kształtowania opinii publicznej. Koncentracja treści oznaczać może na przykład dominację jednej opinii i poglądów lub niewielką różnorodność tematyczną programu (np. brak treści lokalnych). Brak pluralizmu politycznego, jak wspomniano powyżej, oznacza dominację jednej opinii i poglądu politycznego, co bezpośrednio podważa zasadę państwa demokratycznego. Wreszcie koncentracja mediów w sferze kultury to lekceważenie kulturowej różnorodności społeczeństwa (pomijanie różnorodności regionalnej, językowej czy religijnej itd.) poprzez skrajne preferowanie jednego najczęściej głównego nurtu kulturowego.

Pojęcie koncentracji mediów jest jednak rozumiane najczęściej w kategoriach rynkowych, a więc jako negacja pluralizmu zewnętrznego. Szczegółowa analiza tego zjawiska pozwala także na lepsze zrozumienie wyzwań, przed jakimi stoi polityka państw w zakresie ochrony pluralizmu mediów. Literatura wyróżnia bowiem kilka podstawowych form koncentracji mediów, które stanowią poważne zagrożenie dla pluralizmu w mediach. Ze względu na rodzaj firm objętych tym zjawiskiem mówi się o koncentracji horyzontalnej, wertykalnej oraz krzyżowej (lub skośnej). W pierwszym przypadku mamy do czynienia z podmiotami konkurującymi na tym samym rynku, np. nadawcy telewizyjni. O koncentracji wertykalnej można mówić w przypadku kapitałowej integracji wzdłuż tzw. łańcucha tworzenia wartości, np. nadawcy, producenci, dystrybutorzy. Ostatnia forma koncentracji odnosi się do integracji kapitałowej zachodzącej na kilku rynkach medialnych, np. prasy i telewizji. Pod względem zasięgu geograficznego zjawisko to, podobnie jak problem pluralizmu, rozpatrywać można w kontekście rynku lokalnego, rynku ogólnokrajowego czy jako zjawisko ponadgraniczne bądź globalne (tzw. Transnational Media Concentration- TCM).

Jak wspomniano powyżej, główny ciężar polityki na rzecz ochrony pluralizmu w mediach spada na poszczególne państwa. Mimo to wspomnieć należy, iż niektóre regulacje wspólnotowe przeciwstawiają się nadmiernej koncentracji w tym obszarze. Po stronie pluralizmu zewnętrznego istotnym instrumentem wspólnotowym jest prawo konkurencji chroniące przed powstaniem dominującej pozycji rynkowej jednego podmiotu. W przypadku rynku mediów szczególne znaczenie ma Rozporządzenie Rady 139/2004/WE z dnia 20 stycznia 2004 roku w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw. Daje ono Komisji Europejskiej prawo do oceny koncentracji o tzw. wymiarze wspólnotowym. W zakresie pluralizmu wewnętrznego istotne wydają się być przepisy dyrektywy „O telewizji bez granic” dotyczące kwot produkcji europejskiej jak również kwot produkcji niezależnej.

Mimo iż wspomniane instrumenty wspólnotowe mają istotne znaczenie, to dominuje pogląd, że nie są wystarczającym mechanizmem ochrony pluralizmu w mediach na poziomie państw członkowskich. W tym kontekście pamiętać należy, że ze względu na silny sprzeciw niektórych państw członkowskich, wszelkie dotychczasowe próby stworzenia spójnego wspólnotowego mechanizmu ochrony pluralizmu w mediach zakończyły się fiaskiem².

Decyzja o pozostawieniu tego obszaru w kompetencji państw członkowskich nie ma charakteru jedynie politycznego, ale ma także swoje uzasadnienie ekonomiczne. To bowiem na poziomie państw członkowskich mówić można o rynkach medialnych, których struktura i sposób funkcjonowania określany jest przez właściwe instytucje krajowe. Tym samym więc polityka na rzecz ochrony pluralizmu w mediach stanowi integralną część polityki medialnej państwa. Podobnie jak ta polityka, stosowane mechanizmy chroniące pluralizm różnią się znacznie w zależności od państwa. Różny kształt podejmowanych działań znajduje swoje uzasadnienie w sferze ekonomicznej, społeczno-politycznej, kulturowej oraz historycznej. Istotne znaczenie w tym względzie ma bowiem tzw. wielkość rynku będąca wypadkową zasięgu geograficznego oraz zamożności danego państwa, struktury społecznej i politycznej, przejawiająca się między innymi federalną bądź unitarną budową państwa czy wreszcie kultury politycznej określającej między innymi stosunek do regulacji. Ponadto nie bez znaczenia wydają się być także historyczne doświadczenia związane z rozwojem rynku medialnego, co w sposób szczególny dotyczy rozróżnienia pomiędzy tzw. państwami nowej i starej Europy. Ta uzasadniona różnorodność w podejściu do omawianego zagadnienia sprawiła, iż w państwach członkowskich można zaobserwować szeroki wachlarz instrumentów stosowanych zarówno na poziomie ogólnokrajowym, jak i lokalnym/regionalnym chroniących pluralizm zewnętrzny i wewnętrzny.

W przypadku pluralizmu zewnętrznego niektóre państwa wprowadziły specyficzne, bardziej restrykcyjne przepisy prawa konkurencji odnoszące się do rynku mediów (np. Niemcy). Kolejnym instrumentem po stronie pluralizmu strukturalnego są dość powszechnie stosowane tzw. przepisy antykoncentracyjne, ograniczające różne formy koncentracji kapitału na rynkach medialnych tak, aby nie dopuścić do osiągnięcia przez dany podmiot tzw. „dominującej pozycji opiniotwórczej”. Przepisy te

bywają bardzo szczegółowe (np. Francja czy Węgry), bądź też mają charakter bardziej ogólny (np. Wielka Brytania czy Czechy). Mogą one obejmować możliwie wszystkie formy koncentracji kapitału w mediach, bądź też niektóre jej przejawy. W przypadku części państw europejskich wspomniane przepisy zawierają także ograniczenia dla podmiotów spoza UE (np. Francja). Wydaje się także, iż kontrowersje związane z wprowadzeniem oraz zakresem tych przepisów w wielu przypadkach mogą zdominować dyskusję na temat polityki państwa w zakresie pluralizmu w mediach. Często więc inne instrumenty tej polityki bywają lekceważone i schodzą na dalszy plan. Pamiętać bowiem należy, że dla zachowania pluralizmu oprócz odpowiedniej ilości podmiotów istotna jest ich różnorodność. Dla osiągnięcia tego celu ważna jest rola nadawców publicznych, których głównym celem jest realizacja tzw. misji publicznej wyróżniającej ich pod względem programowym od podmiotów komercyjnych. Oprócz tych dwóch podstawowych typów nadawców, niektóre państwa zdecydowały się na wprowadzenie tzw. nadawców społecznych lub środowiskowych, których działalność nie jest nastawiona na zysk, a których właścicielami są często organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, organizacje religijne itd. Ten trzeci rodzaj nadawców, wyróżnionych ze względu na formę ich własności jak również specyfikę oferty programowej może mieć istotny wkład w budowanie i ochronę pluralizmu w mediach i może w niektórych państwach liczyć na ulgi bądź dofinansowanie (np. Irlandia czy Wielka Brytania). Dla zachowania pluralizmu na rynkach lokalnych niezbędna wydaje się być ochrona i wspieranie mediów lokalnych, co wyraża się w prowadzeniu przez ciała regulacyjne odpowiedniej polityki koncesyjnej lub we wspieraniu prasy lokalnej.

Polityka koncesyjna danego państwa to jeden z najistotniejszych instrumentów mających na celu ochronę pluralizmu zewnętrznego, ale też wewnętrznego. W ten sposób kształtowane są bowiem wymogi programowe stawiane nadawcom komercyjnym i społecznym. W przypadku nadawców o zasięgu lokalnym, pod warunkiem istnienia właściwych przepisów, określany może być udział treści lokalnej. Obraz polityki w zakresie pluralizmu wewnętrznego uzupełniają ponadto przepisy o dostępie mniejszości narodowych i etnicznych do mediów, kwotach produkcji w danym języku (np. Francja), jak również dotyczące udostępniania czasu nadawania tzw. nadawcom trzecim (np. Niemcy).

Jak wspomniano, wymienione instrumenty są stosowane przez państwa łącznie w różnych konfiguracjach i z różnym natężeniem. Pamiętać też należy, iż zbyt duża regulacyjna ingerencja państwa w tym obszarze może mieć także silny negatywny skutek uboczny, jakim byłoby niewątpliwie osłabienie zdolności podmiotów krajowych do konkurencji z podmiotami zagranicznymi. Zbyt duża poziom regulacji mógłby tym samym ograniczyć możliwości inwestycyjne oraz innowacyjne tak ważne w kontekście dynamicznego rozwoju technologicznego.

Bez względu na przyjętą politykę przez poszczególne państwa pamiętać należy, iż podstawowym wymogiem właściwego działania w tym obszarze jest przejrzystość struktur właścicielskich na rynku mediów. Ten cel państwa osiągnąć mogą poprzez właściwą współpracę organów regulacyjnych bądź specjalnie w tym celu powołanych instytucji z podmiotami medialnymi, których zadaniem jest informowanie na temat zmian właścicielskich. W rezultacie właściwe instytucje mogą monitorować poziom koncentracji kapitału na rynkach medialnych i na tej podstawie kształtować odpowiednią politykę na rzecz ochrony pluralizmu w mediach. Kwestię tę w sposób szczegółowy porusza Zalecenie Komitetu Ministrów rady Europy nr R (94) 13 na temat środków promujących przejrzystość mediów³. Sprawa ta wydaje się nabierać jeszcze większego znaczenia w kontekście obserwowanego procesu konwergencji technologicznej.

W opracowaniu scharakteryzowane zostały polityki na rzecz ochrony pluralizmu w mediach prowadzone przez wybrane sześć państw europejskich (tj. Czechy, Francja, Niemcy, Węgry, Wielka Brytania oraz Włochy). W każdym z przypadków oprócz krótkiej charakterystyki rynków medialnych pod uwagę wzięto najistotniejsze instrumenty tej polityki zarówno po stronie pluralizmu zewnętrznego, jak i wewnętrznego. Pamiętać jednak należy, że niektóre kwestie, jak na przykład uregulowania dotyczące mediów publicznych czy kwestie pluralizmu w mediach cyfrowych, ze względu na swój obszerny charakter zostały celowo pominięte w niniejszym pracowniu. Studium przypadków koncentruje się jedynie na obszarze mediów elektronicznych oraz prasy.

Do tej charakterystyki wybrano przykłady państw, których doświadczenia z różnych względów mogą okazać się cenne dla Polski. Cztery pierwsze państwa reprezentują grupę tzw. dużych rynków, wyselekcjonowanych na podstawie wielkości populacji oraz zamożności społeczeństwa⁴. Mimo iż zamożność polskiego społeczeństwa wciąż jest nieporównywalnie niższa od przywołanych przykładów, to wielkość populacji naszego kraju pozwala na szukanie pewnych analogii. Pozostałe

dwa państwa to przykłady małych rynków medialnych. Jednak w tym przypadku bardziej istotna jest swego rodzaju wspólnota doświadczeń, związana z podobnym przebiegiem reform rynku medialnego w tych państwach, jakie rozpoczęły się na początku lat 90-tych, a których jednym z podstawowych celów było dostosowanie prawa krajowego do wymogów wspólnotowych.

Ponadto warto zauważyć, iż scharakteryzowane rozwiązania różnią się od siebie stopniem szczegółowości. Na tej podstawie wyróżnić można państwa prowadzące względnie liberalną politykę w tym obszarze, która unika dużej ilości szczegółowych przepisów, a która koncentruje się na tzw. regulacji strukturalnej. Do takich państw niewątpliwie należy Wielka Brytania oraz posiadające względnie liberalne rozwiązania prawne Czechy. Na przeciwnym biegunie znajdują się państwa preferujące szczegółową, często restrykcyjną regulację, która ingeruje w wiele aspektów działalności podmiotów medialnych. Modelowym przykładem stosowania tzw. regulacji behawioralnej jest Francja.

Pełna wersja opracowania wraz z bibliografią jest dostępna na stronie internetowej KRRiT pod następującym adresem: <http://www.krrit.gov.pl/dokumenty/dm/dm.htm>

Opracowali
Paweł Stepka i Albert Woźniak
Departament Integracji Europejskiej
i Współpracy z Zagranicą

---

¹ Obecnie trwają prace nad rewizją zalecenia nr R (99) 1 dotyczącego środków promujących pluralizm w mediach.

² Opublikowana w 1992 roku Zielona Księga pt.: „Pluralizm i koncentracja mediów w ramach Rynku Wewnętrznego – ocena potrzeb działania na szczeblu Wspólnotowym” (COM (92) 480) stanowiła początek dyskusji na temat wspólnego podejścia państw członkowskich do kwestii koncentracji mediów. Wynikiem tej dyskusji była przedstawienie wstępnego projektu dyrektywy, która miała regulować tę kwestię. Zaproponowano wprowadzenie progu 30% oglądalności (lub słuchalności) dla pojedynczego sektora medialnego. Jednocześnie proponowano wprowadzenie progu ograniczającego tzw. cross-ownership. Próg ten miał być określany na poziomie 10% średniego udziału w rynku odbiorców. Suma procentowego udziału w poszczególnych sektorach miała być dzielona przez ilość sektorów. Powyższe plany nigdy nie zostały zgłoszone pod dyskusję w formie spójnego projektu dyrektywy. Było to skutkiem silnego sprzeciwu niektórych państw oraz silnej presji niektórych grup interesu.

³ Obecnie trwają prace nad rewizją zalecenia nr R (94) 13 na temat środków promujących przejrzystość mediów.

⁴ Problem wielkości rynków medialnych w sposób szczegółowy został poruszony w następującym raporcie: Andersen, Outlook of the development of technologies and markets for the European Audio-visual sector up to 2010, June 2002.

DZIAŁALNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA KRRiT

Przegląd wydarzeń międzynarodowych

Unia Europejska

UE

➤ Projekt nowelizacji dyrektywy „O telewizji bez granic”

Dnia 13 grudnia r. Komisja Europejska opublikowała swoją propozycję nowelizacji dotychczasowej dyrektywy „O telewizji bez granic”. Uwzględniająca najnowsze zmiany technologiczne propozycja jest rezultatem kilkuletnich prac obejmujących między innymi publiczne konsultacje, w których udział brać mogły wszystkie zainteresowane podmioty. Nowa dyrektywa, zgodnie z zaprezentowaną przez Komisję Europejską propozycją wprowadza kilka bardzo istotnych zmian. Przede wszystkim zgodnie z podejściem neutralnym technologicznie nowa dyrektywa swoim zakresem ma objąć także inne linearne usługi audiowizualne (np. *webcasting*) niż tradycyjne usługi telewizyjne. Wprowadza między innymi minimalne wspólnotowe standardy dla nielinearnych usług audiowizualnych (np. *video on demand*). Ponadto dokument Komisji Europejskiej proponuje wprowadzić bardziej elastyczne uregulowania dotyczące kwestii przerywania programów spotami reklamowymi, wspiera stosowanie nowych form reklamy a także kładzie większy nacisk na rozwiązania samoregulacyjne i współregulacyjne w tym zakresie. Po raz pierwszy także proponuje się zdefiniowanie oraz uregulowanie kwestii stosowania *product placement*.

Warto ponadto podkreślić, że dyrektywa w tym kształcie nie obejmowałaby prywatnej korespondencji elektronicznej, elektronicznych wersji gazet i magazynów, stron internetowych, które nie są nastawione na dostarczenie treści audiowizualnych oraz transmisji audio i radiowych.

Do tekstu propozycji nowej dyrektywy załączony został obszerny dokument tzw. „*Impact Assessment*”, w którym Komisja Europejska wyjaśnia kontekst wprowadzonych zmian oceniając jednocześnie potencjalny ich wpływ na rynek wspólnotowy.

Źródło: Komisja Europejska, Press Releases, 13.12.2005.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/1573&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Text of the proposal for an amending Directive (COM(2005)646final))

<http://europa.eu.int/comm/avpolicy/regul/com2005-646-final-en.pdf>

Impact Assessment: <http://europa.eu.int/comm/avpolicy/regul/newtwf-ia.pdf>

➤ Działania Komisji Europejskiej dotyczące braku implementacji Dyrektywy w sprawie reklamy wyrobów tytoniowych

Komisja Europejska przesłała do rządów Czech, Hiszpanii, Węgier i Włoch „list z formalną uwagą” dotyczący braku implementacji przepisów Dyrektywy 2003/33/EC z dnia 26 maja 2003 roku w sprawie reklamy i sponsorowania wyrobów tytoniowych. Działania te są spowodowane tym, że na początku kwietnia minął termin wprowadzenia w życie unijnego zakazu reklamy wyrobów tytoniowych, a kraje te wciąż zwlekają z pełną lub częściową implementacją unijnych przepisów. Obecnie wspomniane Państwa Członkowskie mają dwa miesiące na dostosowanie swojego prawa do wymogów dyrektywy. W przeciwnym wypadku Komisja podejmie działania stosowane w przypadku naruszenia prawa przez Państwo Członkowskie. Takie działania w przypadku tej dyrektywy Komisja podjęła w stosunku do Niemiec i Luksemburga.

Źródło: Komisja Europejska, Press Releases, 4.04.2006:

<http://www.europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/435&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

➤ **Wystąpienie Komisarz Reding w sprawie rozwoju telewizji mobilnej**

Komisarz Viviane Reding wygłosiła 8 marca w Hanowerze mowę podczas Międzynarodowych targów CeBIT pt. „ Telewizja staje się mobilna - i potrzebuje pan-europejskiego podejścia”. Określiła ona telewizję mobilną jako kolejną szybko rozwijającą się technologię, która wyrasta z dwóch silnych społecznych trendów: zwiększającej się mobilności oraz pojawienia się nowych form dostępu do treści medialnej. Podkreślono, iż w wielu państwach jak Stany Zjednoczone, Japonia czy Korea prace nad rozwojem tej technologii są silnie zaawansowane w porównaniu z krajami Unii Europejskiej. Z tego też powodu Komisarz Reding podkreśliła konieczność zacieśnienia współpracy na szczeblu europejskim w celu zharmonizowania polityki w zakresie częstotliwości. Nowa technologia, według Reding, powinna zostać rozpowszechniona w Europie przed 2012 rokiem, a państwa członkowskie UE powinny starać się aby telewizja mobilna bazowała na europejskiej technologii oraz europejskiej treści. Komisarz Reding zdefiniowała trzy obszary działań w jakie powinny zaangażować się państwa członkowskie aby stworzyć lepsze warunki dla rozwoju telewizji mobilnej. Po pierwsze w ciągu najbliższych 12 miesięcy państwa członkowskie powinny dokonać harmonizacji częstotliwości aby telewizja ta mogła zacząć działać. Ponadto podczas konferencji radiowych w 2006 i 2007 roku państwa członkowskie powinny rozpocząć debatę na temat zdefiniowania planu częstotliwości na przyszłość. W tym względzie Komisja Europejska ściśle współpracuje ze specjalną grupą przedstawicieli państw członkowskich ds. polityki częstotliwości. Trzecim obszarem aktywności jest zaproszenie do rozmów reprezentantów europejskiego przemysłu, którzy mieliby w tym roku przedstawić swoje propozycje dotyczące wspólnych standardów, rozwiązania problemu interoperacyjności, modelu biznesowego telewizji mobilnej oraz scenariuszy rozwoju tej branży. Na koniec Komisarz Reding zapowiedziała przedstawienie na początku przyszłego roku komunikatu Komisji Europejskiej pt.: "Wzmocnienie rynku wewnętrznego dla telewizji mobilnej" w oparciu o zapowiedziane prace i konsultacje.

Źródło: Viviane Reding, Television is going Mobile – and needs a pan European policy approach, International CeBIT Summit, Hannover, Germany, 8 March 2006.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SPEECH/06/157&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Holandia

NL

Rząd Holandii podjął decyzję o zaprzestaniu nadawania analogowego w nocy z 29 na 30 października 2006 r. Początkowo wyłączenie nadajników było zaplanowane na 1 stycznia ale zostało przełożone ponieważ uznano, że jest to zbyt krótki okres dla konsumentów na uzyskanie alternatywnej formy odbioru sygnału telewizyjnego. Na koniec października naziemna telewizja cyfrowa (DTT) będzie dostępna na całym terytorium kraju. Obecnie w Holandii bardzo mała grupa widzów nadal odbiera sygnał telewizyjny w sposób analogowy. Utrzymanie tej usługi rocznie kosztuje około 11 mln Euro. W latach 2002-2006 liczba gospodarstw domowych korzystających z sygnału analogowego została zmniejszona z 520 tys. do 220 tys., z czego około 28 tys. nie ma dostępu do telewizji kablowej. Decyzja rządu holenderskiego oznacza, że Holandia będzie pierwszym krajem europejskim, który całkowicie zaprzestanie nadawać sygnał analogowy i przejdzie na naziemne nadawanie cyfrowe.

Źródło: Media Network Weblog, Dutch analogue TV transmissions to end in October, 29.04.2006

http://medianetwork.blogspot.com/2006_04_23_medianetwork_archive.html

Niemcy

DE

➤ **Zablokowanie przejęcia ProSiebenSat.1 Media AG przez koncern prasowy Axel Springer**

Niemiecki koncern prasowy Axel Springer zakończył starania o przejęcie grupy telewizyjnej ProSiebenSat.1 Media AG. Na transakcję wartą ok. 2,5 mld Euro (razem z pokryciem kosztów zadłużenia 4,2 mld Euro) nie zgodził się Federalny Urząd Kartelowy. Według urzędu fuzja obu przedsiębiorstw naruszałaby zasady konkurencji na rynku reklamy. Wcześniej podobną decyzję wydała Komisja ds. Koncentracji Mediów (KEK), argumentując, że koncern radiowo-telewizyjny może mieć dominujący wpływ na niemiecką opinię publiczną. Decyzję urzędów mógł zmienić Minister

Gospodarki, gdyby uznał transakcję za ważną „z punktu widzenia interesów narodowych”. Główny udziałowiec spółki ProSiebenSat.1 Media AG, amerykański biznesmen Haim Saban poinformował, że na razie nie zamierza sprzedawać niemieckiej grupy telewizyjnej. Wcześniej potencjalnie zainteresowanymi zakupem akcji spółki był francuski koncern telewizyjny TF1 i międzynarodowa grupa SBS Broadcasting z Luksemburga.

Według ostatnich informacji Axel Springer ma zamiar zaskarżyć decyzje obu urzędów do sądu.

Źródło: luty 2006

http://wirtualnemedial.pl/document_658810_Springer_zrezygnowal_z_telewizji_ProSiebenSat1.html

<http://gospodarka.gazeta.pl/gospodarka/1,69806,3162238.html>

<http://gospodarka.gazeta.pl/gospodarka/1,69806,3142988.html>

<http://medianetwork.blogspot.com/>

Presserwis

➤ **Mundial w telefonach komórkowych**

Trzydzieścioro landowych ciał regulacyjnych udostępniło częstotliwości firmie *Mobiles Fernsehen Deutschland* w celu uruchomienia telewizji komórkowej w dwunastu miastach, w których rozgrywane będą mecze Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej. W ofercie programowej znajdują się kanał telewizji publicznej ZDF, telewizja informacyjna N24, kanał muzyczny MTV, nowy kanał telewizyjny oraz dwie radiostacje. Posiadacze specjalnych telefonów komórkowych wyposażonych w tzw. standard DMB (*Digital Media Broadcasting Standard*) będą mogli korzystać z tej oferty po opłaceniu miesięcznego abonamentu w wysokości 9,9 EUR. Według nadawcy standard DMB oferuje szybszy i lepszy odbiór programu niż wykorzystywane dotychczas standardy.

Źródło: Focus, Handy-TV started in WM-Städten, 18.04.2006

http://focus.msn.de/digital/handy/mobiles-fernsehen_nid_27445.html

Wielka Brytania

GB

➤ **Obowiązek płacenia abonamentu za odbiór programu telewizyjnego za pomocą telefonów komórkowych lub komputerów**

TV Licensing odpowiedzialna za koordynację systemu poboru abonamentu w Wielkiej Brytanii poinformowała, że osobom, które nie płacą abonamentu telewizyjnego w wysokości 126,50 funtów a odbierają program telewizyjny za pomocą telefonów komórkowych lub komputera grozi konieczność zapłacenia kary pieniężnej w wysokości 1000 funtów. Obowiązek ten jest nałożony jedynie na osoby oglądające programy telewizyjne nadawane na żywo, a nie dotyczy on osób korzystających z usług na żądanie. Według przeprowadzonych badań operatorzy telefonii komórkowej dostarczają swoim klientom programy informacyjne oraz mecze piłkarskie na żywo. *TV Licensing* rozpoczęło współpracę z operatorami telefonii komórkowej oraz dystrybutorami sprzętu komputerowego w celu ustalenia listy użytkowników usług telewizyjnych, którzy nie płacą abonamentu telewizyjnego.

Źródło: Fine warning over TV on mobiles, 13.02.2006

<http://news.bbc.co.uk/2/hi/entertainment/4708170.stm>

➤ **Raport OFCOM na temat umiejętności korzystania z mediów**

OFCOM opublikował pierwszy raport w ramach badania prowadzonego przez regulatora na temat umiejętności korzystania z mediów w społeczeństwie brytyjskim. Ten pierwszy dokument został poświęcony umiejętności korzystania z mediów przez osoby dorosłe. Następne edycje mają obejmować kolejne grupy społeczne: młodzież, ludzi starszych, niepełnosprawnych, członków mniejszości oraz osób z różnych części Wielkiej Brytanii. Badanie to zostało podjęte przez OFCOM ze względu na nałożony przez *Communications Act* (Sekcja 11) obowiązek promowania umiejętności korzystania z mediów. OFCOM definiuje tę umiejętność jako „zdolność do docierania, rozumienia oraz

tworzenia komunikatów w różnych kontekstach”. Przeprowadzony audyt koncentruje się nie tylko na umiejętności korzystania z tradycyjnych mediów elektronicznych ale także na czterech głównych platformach cyfrowych: telewizji cyfrowej, radiu cyfrowym, Internecie oraz telefonii komórkowej. Zgodnie z wynikami badań, telewizja pozostaje najbardziej popularnym medium a konsumenci posiadają największą wiedzę dotyczącą korzystania z niego. Podkreślono jednak, że większość widzów wciąż korzysta z telewizji w sposób tradycyjny a jedynie około 30% potwierdza korzystanie z dostępnych funkcji interaktywnych. Badanie wykazało ponadto, iż około 77% ma dostęp do radiofonii cyfrowej a tylko blisko jedna trzecia dorosłych nie zdaje sobie sprawy, iż może odbierać radio cyfrowe za pomocą telewizji cyfrowej lub Internetu. Około 30% dorosłych potwierdza, iż kiedykolwiek słuchało radia cyfrowego. Odnośnie Internetu większość osób, która korzysta z tego medium poszukuje informacji oraz korzysta z poczty elektronicznej. Badanie wykazało ponadto, iż wiek stanowi bardzo istotny czynnik w kontekście umiejętności korzystania z mediów. Stwierdzono, iż u osób powyżej 65 roku życia umiejętność ta jest znacznie niższa.

Źródło: OFCOM, News Releases, 02.03.2006

http://www.ofcom.org.uk/media/news/2006/03/nr_20060302

OFCOM, Media Literacy Audit, Report on adult media literacy.

http://www.ofcom.org.uk/advice/media_literacy/medlitpub/medlitpubrss/medialit_audit/medialit_audit.pdf

➤ **Ministerstwo Kultury opublikowało Białą Księgę oraz projekt Królewskiej Karty BBC**

14 marca 2006 roku brytyjskie Ministerstwo Kultury opublikowało Białą Księgę na temat przyszłości BBC oraz projekt Królewskiej Karty BBC. W Białej Księdze zatytułowanej „Usługa publiczna dla wszystkich: BBC w epoce cyfryzacji” poruszono wszystkie aspekty związane z działalnością BBC jak: program, produkcja, zarządzanie oraz zobowiązania wobec publiczności. Propozycje zawarte w Białej Księdze są efektem dwóch faz konsultacji oraz seminariów na temat przyszłości BBC. Ponadto w tym samym czasie Ministerstwo opublikowało projekt tzw. Królewskiej Karty BBC. Publikacja tego dokumentu w formie projektu umożliwi społeczeństwu i zainteresowanym organizacjom zapoznanie się ze sposobem w jaki zadania przedstawione w Białej Księdze zostaną zrealizowane w oficjalnym dokumencie. W projekcie nowej Karty rząd wezwał nadawcę do większej dbałości o program i treści edukacyjne stymulujące kreatywność, kulturę, promujące narodowe i lokalne wartości oraz Zjednoczone Królestwo na świecie. Ponadto poprzez przejście na nadawanie cyfrowe BBC będzie kluczowym elementem budowy „Cyfrowej Wielkiej Brytanii”. Pomimo tego, że w Karcie dla BBC wpisano obowiązek produkcji i emisji rozrywki, to zaznaczono, że produkcje te nie mogą mieć wyłącznie komercyjnego celu naśladując w ten sposób stacje komercyjne. Dodatkowo w dokumencie tym zaproponowano wprowadzenie zmiany sposobu zarządzania BBC poprzez zastąpienie dotychczasowego BBC Board of Governors przez BBC Trust i BBC Executive Board. BBC Trust będzie „głosem, oczami i uszami” abonentów rtv oraz będzie nadzorował nowy zarząd (Executive Board). Odpowiedzialność obu jednostek będzie przejrzysto oddzielona, a jednocześnie BBC Trust będzie jednostką suwerenną w stosunku do BBC.

Dodatkowo w Białej Księdze potwierdzono, że przez najbliższe 10 lat BBC będzie finansowana tylko ze środków abonamentowych oraz, że po roku 2016 nie jest wykluczone finansowanie nadawcy publicznego z innych źródeł. Aktualna Królewska Karta BBC przestaje obowiązywać z końcem 2006 roku. Uwagi do obu dokumentów można zgłaszać do 28 kwietnia 2006 roku a nowa Karta, będąca ósmą w historii BBC, będzie sfinalizowana do końca bieżącego roku.

Źródła: Press notices, DCMS, 14.03.2006

http://www.culture.gov.uk/global/press_notices/archive_2006/dcms030_06.htm?month=March&properties=archive%5F2006%2C%2Fglobal%2Fpress%5Fnotices%2F%2C

http://www.culture.gov.uk/global/press_notices/archive_2006/bbc_white_paper_statement.htm?month=March&properties=archive%5F2006%2C%2Fglobal%2Fpress%5Fnotices%2F%2C

http://www.bbccharterreview.org.uk/have_your_say/white_paper/wp_home.html#FA

➤ **Protest brytyjskich firm wobec rozszerzenia przedmiotowego dyrektywy**

We wspólnym stanowisku firmy reprezentujące sektory nowych technologii (np. Cisco System) oraz telekomunikacji (BT oraz Vodafone) jak również tradycyjnych mediów elektronicznych (np. ITV)

wyraziły swoją dezaprobatę wobec rozszerzenia przedmiotowego tzw. dyrektywy „O telewizji bez granic” zaproponowanego przez Komisję Europejską w dniu 13 grudnia ubiegłego roku. Inicjatywa kieruje *Intellect*, brytyjskie stowarzyszenie skupiające spółki sektora technologii informacyjnych oraz brytyjski ośrodek analityczny *Broadband Stakeholder Group*. Krytyce poddana została przede wszystkim definicja „usług nielineralnych” zaproponowana przez Komisję Europejską. Według firm, które podpisały wspomniane stanowisko definicję tę należy zawęzić do usług, które z natury są identyczne z tradycyjnymi usługami nadawczymi ale są dostarczane za pomocą innych platform”. Z założenia usługi nielinerarne powinny podlegać samoregulacji.

Inicjatywę stanowiska, którego w większość sygnatariuszami są firmy brytyjskie, poparł brytyjski regulator rynku OFCOM. Według Tim’a Suter’a przyjęcie nowej dyrektywy w brzmieniu zaproponowanym przez Komisję Europejską mogłoby ograniczyć rozwój nowych technologii w Unii Europejskiej.

Źródło: Financial Times, 18.04.2006

Euractiv, Industry opposes online content regulation, 18.04.2006

<http://www.euractiv.com/Article?tcaturi=tcm:29-154400-16&type=News>

Audiovisual Media Services Draft Directive. Opinions and Recommendations from the Stakeholders in the UK, April 2006.

http://www.audiovisualstakeholders.org/AMS_Stakeholder_Paper_FINAL_April06.pdf

Opracowali:
Albert Woźniak, Paweł Stępka
Departament Integracji Europejskiej
i Współpracy z Zagranicą

DECYZJE

DECYZJA Nr 1/2006

z dnia 8 marca 2006 r.

Na podstawie art. 53 ust. 1 w związku z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 roku, Nr 253, poz. 2531 z późn. zm.) oraz art. 104 i 107 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) po rozpatrzeniu z urzędu wyników kontroli rozpowszechniania programu Telewizji POLSAT S.A. pod nazwą POLSAT z dnia 12 stycznia 2006 r.,

postanawia się:

1. Stwierdzić naruszenie przez nadawcę – spółkę Telewizja POLSAT SA, rozpowszechniającą program telewizyjny pod nazwą POLSAT, art. 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2004 r., Nr 253, poz. 2531 z późn. zm.).
2. Nałożyć na nadawcę karę pieniężną w wysokości 11 000 zł (jedenaście tysięcy złotych).
3. Karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszej Decyzji na rachunek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w NBP Oddział Okręgowy w Warszawie Nr 13101010100095372231000000.

Przewodnicząca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Elżbieta Kruk

DECYZJA Nr 2/2006

z dnia 22 marca 2006 roku

Na podstawie art. 53 ust. 1 i 2 w związku z art. 18 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji (t. j. Dz. U. z 2004 roku Nr 253 poz. 2531 z późn. zm.) oraz art. 104 i 107 § 1 – 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2000 roku Nr 98 poz. 1071) w związku z uchwałą KRRiT Nr 144/2006 z 16 marca 2006 roku, po rozpatrzeniu z urzędu sprawy wyemitowania 26 lutego 2006 roku audycji z cyklu „Kuba Wojewódzki” przez spółkę Telewizja Polsat SA z siedzibą w Warszawie, rozpowszechniającą program pod nazwą POLSAT na podstawie koncesji Nr 171/P/2004-T,

postanawiam:

1. Stwierdzić naruszenie przez Spółkę Telewizja Polsat SA z siedzibą w Warszawie, art. 18 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji (t. j. Dz. U. z 2004 roku, Nr 253 poz. 2531 z późn. zm.), poprzez emisję 26 lutego 2006 roku audycji z cyklu „Kuba Wojewódzki”;
2. Nałożyć na Spółkę Telewizja Polsat SA z siedzibą w Warszawie karę pieniężną w wysokości 500.000 (pięćset tysięcy) złotych.

3. Karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszej decyzji na rachunek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w NBP Oddział Okręgowy w Warszawie 13101010100095372231000000.

Przewodnicząca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Elżbieta Kruk

DECYZJA Nr 3/2006

z dnia 22 marca 2006 roku

Na podstawie art. 53 ust 1. w związku z art. 18 ust. 1- 5b ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253 poz. 2531 z późn. zm.) oraz § 2 i § 3 ust. 2 rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 23 czerwca 2005 r. w sprawie kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi (Dz. U. Nr 130, poz. 1089) oraz art. 104 i 107 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), a także w związku uchwałą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji Nr 143/2006 z dnia 16 marca 2006 roku po rozpatrzeniu z urzędu sprawy rozpowszechnienia przez spółkę Telewizja POLSAT SA z siedzibą w Warszawie w dniu 24 lutego 2006 r. o godz. 21.35 audycji pt. „Fear Factor – Nieustraszeni”

postanawiam:

1. Stwierdzić naruszenie przez spółkę Telewizja POLSAT SA z siedzibą w Warszawie art. 18 ust. 1- 5b – ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji oraz § 2 i § 3 ust. 2 rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 23 czerwca 2005 r. w sprawie kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi, przez rozpowszechnienie w dniu 24 lutego 2006 r. o godzinie 21.35, to jest w czasie ustawowo chronionym, audycji pt. „Fear Factor- Nieustraszeni”.

2. Nałożyć na spółkę Telewizja POLSAT SA z siedzibą w Warszawie karę pieniężną w wysokości 500.000 zł (pięćset tysięcy złotych).

3. Karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszej decyzji na rachunek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w NBP Oddział Okręgowy w Warszawie 13101010100095372231000000.

Przewodnicząca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Elżbieta Kruk

DECYZJA Nr 4/2006

z dnia 30 maja 2006 roku

Na podstawie art. 53 ust. 1 w związku z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 roku, Nr 253, poz. 2531 z późn. zm.) oraz art. 104 i 107 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) po rozpatrzeniu z urzędu wyników kontroli rozpowszechniania programu telewizyjnego spółki ANTEL Sp. z o.o. pod nazwą Tele 5 z dnia 26 stycznia 2006 r.,

postanawia się:

4. Stwierdzić naruszenie przez nadawcę – spółkę ANTEL Sp. z o.o, rozpowszechniającą program telewizyjny pod nazwą Tele 5, art. 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2004 r., Nr 253, poz. 2531 z późn. zm.).
5. Nałożyć na nadawcę karę pieniężną w wysokości 5000 zł (pięć tysięcy złotych).
6. Karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszej Decyzji na rachunek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w NBP Oddział Okręgowy w Warszawie Nr 13101010100095372231000000.

Przewodnicząca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Elżbieta Kruk

O COFNIĘCIE KONCESJI – UCHWAŁY

UCHWAŁA Nr 660/2005

z dnia 21 grudnia 2005 roku

Na podstawie art. 9 ust. 1 oraz art. 38 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531 z późn. zm.), Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

postanawia:

1. Wszcząć postępowanie o cofnięcie koncesji Nr 004/P/2001-R z dnia 12 lipca 2001 roku, wydanej Archidiecezji Białostockiej z siedzibą w Białymstoku na rozpowszechnianie programu radiowego pod nazwą „Radio PLUS Białystok”, w części dotyczącej pkt. IX. poz. 2 tj. stacji nadawczej w Mońkach w województwie podlaskim.

2. Upoważnić Przewodniczącą KRRiT do podania do publicznej wiadomości informacji o wszczęciu postępowania o cofnięcie w/w koncesji.

Przewodnicząca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Danuta Waniek

UCHWAŁA Nr 57/2006

z dnia 1 marca 2006 roku

Na podstawie art. 9 ust. 1 w zw. z art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 7 lutego 2006 roku spółki „Racja” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej wydaniem decyzji Przewodniczącej KRRiT Nr DK – 393/2005 z dnia 22 grudnia 2005 roku, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

postanawia:

1. Uchylić Uchwałę KRRiT Nr 500/2005 z dnia 19 października 2005 roku w sprawie cofnięcia koncesji Nr 243/99-R z dnia 30 lipca 1999 roku, udzielonej spółce „Racja” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie na rozpowszechnianie programu radiowego pod nazwą „Radio RACJA”.

2. Upoważnić Przewodniczącą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do wydania decyzji w sprawie uchylecia wydanej na podstawie Uchwały KRRiT Nr 500/2005 z dnia 19 października 2005 roku decyzji Przewodniczącej KRRiT Nr DK – 393/2005 z dnia 22 grudnia 2005 roku i umorzenia postępowania w sprawie cofnięcia koncesji Nr 243/99-R.

Przewodnicząca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Elżbieta Kruk

UCHWAŁA Nr 96/2006

z dnia 8 marca 2006 roku

Na podstawie art. 9 ust. 1 w związku z art. 38 ust. 1 pkt 4 oraz art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531 z późn. zm.), Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

postanawia:

I. Wszczyć postępowanie o cofnięcie Koncesji Nr 147/P/2003-R z dnia 29 kwietnia 2003 roku, wydanej spółce Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „INTER PM” Sp. z o.o. z siedzibą w Kwidzynie na rozpowszechnianie programu radiowego pod nazwą „Radio PM”.

2. Upoważnić Przewodniczącą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do podania do publicznej wiadomości informacji o wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia w/w koncesji.

Przewodnicząca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Elżbieta Kruk

UCHWAŁA Nr 156/2006

z dnia 29 marca 2006 roku

Na podstawie art. 9 ust. 1 w związku z art. 38 ust. 1 pkt 4 i ust. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531 z późn. zm.), Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

postanawia:

I. Wszczyć postępowanie o cofnięcie Koncesji Nr 309/2004-T z dnia 20 grudnia 2004 roku, wydanej spółce „MEDIA EKSPERT” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie na rozpowszechnianie w sposób rozsiewczy satelitarny programu telewizyjnego pod nazwą „Moja Telewizja (Moja TV)”.

II. Upoważnić Przewodniczącą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do podania do publicznej wiadomości informacji o wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia w/w koncesji.

Z upoważnienia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji:
Członek KRRiT
Elżbieta Kruk

Bibliografia zawartości Biuletynu Informacyjnego KRRiT za rok 2005

(numery 1-5, 6-9, 10-12)

Bibliografia obejmuje artykuły opublikowane w Biuletynie KRRiT, uporządkowane tematycznie. Niektóre teksty zawierające różnorodną problematykę znalazły się w kilku kategoriach tematycznych. Pomińnięte zostały uchwały, krótkie informacje oraz kalendarium posiedzeń KRRiT.

ABONAMENT

- Ustawa z 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych (Dz.U. Nr 85, poz. 728), nr 1-5

CIAŁA REGULUJĄCE

- Posiedzenie Grupy wysokiego szczebla złożonej z organów regulacyjnych w dziedzinie radia i telewizji, nr 1-5
- Komunikat: Grupa wysokiego szczebla złożona z organów regulacyjnych w dziedzinie radia i telewizji -Nawoływanie do nienawiści w programach nadawanych w krajach spoza Unii Europejskiej – 17 marca 2005 r., nr 1-5
- Wizyta Litewskiej Komisji Radiofonii i Telewizji, nr 1-5
- Działania KRRiT na rzecz współpracy polsko-ukraińskiej – Oprac. I.Chruślińska, nr 1-5

KONFERENCJE I SEMINARIA

- Ministerialna Konferencja Rady Europy na temat polityki w dziedzinie mediów masowych [Kijów 10-11 marzec 2005], nr 1-5
- VI Konferencja Mediów Publicznych w Krakowie [5-6 września „Dobro wspólne – media publiczne”], nr 6-9
- Forum Ekonomiczne w Krynicy [10 września 2005], nr 6-9
- Konferencja Media i Polityka [17-18 listopada 2005, Kraków], nr 10-12
- Konferencja KRRiT oraz MSWiA: „Dostęp mniejszości narodowych i etnicznych do mediów elektronicznych – stan prawny, praktyka działania i perspektywy” [23 listopada 2005 Kraków], nr 10-12
- Konferencja współorganizowana przez KRRiT i Radę Europy w Kijowie: „Publiczne i komercyjne środki masowego przekazu jako europejskie wyzwanie dla Ukrainy. Czynniki regionalny”. Oprac. I.Chruślińska, nr 10-12

KRRiT

- Informacje – zmiany w składzie osobowym KRRiT, nr1-5
- Działania KRRiT na rzecz współpracy polsko-ukraińskiej – Oprac. I. Chruślińska, nr 1-5
- List Otwarty do Posłów i Senatorów [w sprawie ochrony mediów publicznych] – D.Waniek, nr 6-9

- Spotkanie członków KRRiT z Prezesem Rady Ministrów, nr 10-11

MEDIA CYFROWE

- Wdrażanie telewizji cyfrowej w Polsce – problemów kilka. Oprac. M. Szydłowski, nr 6-9
- Tryb organizowania naziemnej telewizji cyfrowej – polityka KRRiT w tym zakresie. Oprac. Dep. Strategii i Analiz, nr 6-9
- Rozporządzenie w sprawie cyfryzacji mediów [7 września 2005], nr 6-9
- Odpowiedź do wyjaśnienia z dnia 09.09.2005 r. w związku z artykułem „Cyfrowe zwanie KRRiT i POT (Gazeta Wyborcza z dnia 09.09.2005 r.), nr 6-9
- Konsultacje publiczne w sprawie koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych w sposób cyfrowy poprzez wprowadzenie do multipleksu naziemnego – D. Waniek, nr 10-12
- Wprowadzenie do konsultacji publicznej dwóch projektów ogłoszeń w sprawie rozpoczęcia konkursu na rezerwację częstotliwości na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania programów telewizyjnych w sposób cyfrowy w standardzie DVB-T drogą rozsiwczą naziemną, nr 10-12

MEDIA ELEKTRONICZNE

- Strategia państwa w dziedzinie mediów elektronicznych – Karol Jakubowicz, nr 1-5
- Regulacje mediów elektronicznych w dobie konwergencji technologii. Wystąpienie Przewodniczącej KRRiT, Danuty Waniek, na XXVII Konferencji PIKE w Krakowie, nr 10-12

MEDIA PLUS POLSKA

- Zarządzenie Przewodniczącej KRRiT z dnia 28.04.2005 roku w sprawie likwidacji gospodarstwa pomocniczego „Biuro Współpracy z Programem Media – Media Desk Polska”, nr 1-5

NADAWCY KONCESJONOWANI

- Kontrowersje wokół projektu medialnego TVN SA i Naczelnej Izby Lekarskiej – Oprac. Marcin Karolak, nr 1-5

NADAWCY PUBLICZNI

- Telewizja Polska o swojej misji publicznej – Karol Jakubowicz, nr 1-5
- Wyjaśnienie na temat opłat za retransmisję programów TVP – R. Kroplewski, nr 6-9
- Audycje dla mniejszości narodowych i etnicznych w mediach publicznych – I. Chruślińska, nr 10-12

NOWELIZACJA USTAWY O RADIOFONII I TELEWIZJI

- Wystąpienie Przewodniczącej KRRiT w Sejmie RP 8 listopada 2005 roku w dyskusji nad projektem poselskim nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji – D.Waniek, nr 10-11

PRAWO

- Ustawa z 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych (Dz.U. Nr 85, poz. 728), nr 1-5
- Rozporządzenie KRRiT z dnia 7 września 2005 roku w sprawie trybu ogłaszania konkursu na rezerwację częstotliwości na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną, nr 6-9
- Nowe rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 23 czerwca 2005 roku w sprawie kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi, nr 6-9

PROGRAM

- Informacja o czasie obecności przedstawicieli rządu, prezydenta, partii koalicji i opozycji parlamentarnej w programach Polskiego Radia (programy: 1,2,3, Radio Bis i Radio Polonia) czerwiec-lipiec 2005 r. – Oprac. Anna Bugowska, nr 6-9
- Informacja o czasie obecności przedstawicieli rządu, prezydenta, partii koalicji i opozycji parlamentarnej w programach Telewizji Polskiej (programy: TVP1 i TVP 2) – Oprac. Justyna Reisner, nr 6-9

REKLAMA i SPONSORING

- Wezwania do zaniechania emisji listopad 2004 – sierpień 2005 r. [DoratoVolt Party, Cin&Cin, www.wpadka.pl., link 4- szyby 24, Peugeot, Heyah] Oprac. Dep. Reklamy, nr 6-9
- Działania KRRiT w sprawie przerw reklamowych w audycji TVP2 „Załóż się”, nr 10-12
- Informacja o wynikach kontroli działalności reklamowej i sponsorskiej 206 nadawców radiowych przeprowadzonej w pierwszej połowie 2005. Oprac. Dep. Reklamy, nr10-12

STANOWISKA I OŚWIADCZENIA KRRiT

- Oświadczenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 12 kwietnia 2005 roku [uznanie dla polskich mediów w związku z relacjonowaniem choroby i śmierci papieża Jana Pawła II] – Danuta Waniek, nr 1-5
- Oświadczenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 15 marca 2005 roku [ochrona dzieci i młodzieży przed treściami szkodliwymi] – Danuta Waniek, nr 1-5
- Stanowisko Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 18 stycznia 2005 roku w sprawie upowszechniania przez nadawców informacji, dotyczących działalności organizacji pożytku publicznego – Danuta Waniek, nr 1-5

- Apel Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 19 lipca 2005 roku [cisza wyborcza] – A. Łuczak, nr 6-9
- Stanowisko Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie współpracy TVP SA z operatorami sieci kablowych i platform cyfrowych z 5 lipca 2005 roku – D.Waniek, nr 6-9

STRATEGIA

- Strategia Państwa Polskiego w dziedzinie mediów elektronicznych na lata 2005-2020, nr 6-9
- Wyjaśnienie dotyczące propozycji ewentualnych zmian organizacyjnych w publicznej radiofonii regionalnej zawartych w projekcie Strategii Państwa Polskiego w dziedzinie mediów elektronicznych na lata 2005-2020, nr 6-9

UNIA EUROPEJSKA

- Posiedzenie Grupy wysokiego szczebla złożonej z organów regulacyjnych w dziedzinie radia i telewizji [17 marca 2005 Bruksela „Nawoływanie do nienawiści w programach nadawanych w krajach spoza Unii Europejskiej”], nr 1-5
- Zapowiedź zmian w dyrektywie „O Telewizji Bez Granic” – Viviane Reding, nr 6-9
- Rynek mediów w Wielkiej Brytanii – Oprac. A. Woźniak, P. Stępka, nr 6-9

WYBORY

- Rola i powinności mediów publicznych w okresie kampanii wyborczej – Danuta Waniek, nr 1-5
- Apel Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 19 lipca 2005 roku [cisza wyborcza] – A. Łuczak, nr 6-9
- Informacja o wydatkach i wykorzystaniu czasu antenowego w radiu i telewizji na emisje płatnych ogłoszeń wyborczych zleconych przez Komitety Wyborcze w trakcie kampanii wyborczej do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w 2005 roku, nr 10-12
- Wybory 2005 do Parlamentu i na Urząd Prezydenta RP – przebieg i odbiór społeczny kampanii wyborczej w mediach elektronicznych. Oprac. J.Reisner, E.Saar, nr 10-12
- Wybory 2005 do Parlamentu i na Urząd Prezydenta RP – emisja nieodpłatnych audycji komitetów wyborczych oraz czas wystąpień polityków w audycjach własnych publicznego radia i telewizji (na podstawie sprawozdań nadawców). Oprac. Dep. Programowy, nr 10-12

VARIA

- Przegląd wydarzeń międzynarodowych – Oprac. A. Woźniak, P. Stępka, nr 1-5
- Bibliografia zawartości Biuletynu Informacyjnego KRRiT za rok 2004, nr 1-5
- Przegląd wydarzeń międzynarodowych – Oprac. P.Stępka, A. Woźniak, M. Karolak, nr 6-9
- Przegląd wydarzeń międzynarodowych – Oprac. W. Kołodziejczyk, P. Stępka, A. Woźniak, M. Karolak, nr 10-12

Oprac. Agnieszka Gibbs
 Departament Integracji Europejskiej
 i Współpracy z Zagranicą

NAGRODY KRRiT

W dniach od 17 do 21 maja 2006 roku odbył się XXI Międzynarodowy Katolicki Festiwal Filmów i Multimediiów – Niepokalanów 2006. Nagrody Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji przyznane zostały: w kategorii filmu dokumentalnego reżyserowi Krzysztofowi Nowak-Tyszowieckiemu za film pt. „Cud nad Wisłą” (producent Muzeum Historyczne Warszawy), natomiast w kategorii audycji dokumentalnej autorowi Krzysztofowi Wyrzykowskiemu za audycję „Dzieci jednego Boga”, wyprodukowaną przez Studio Reportażu i Dokumentu w Polskim Radiu SA.. „Cud nad Wisłą” przedstawia mało znane dotychczas fakty z wojny polsko-bolszewickiej, wykorzystując archiwalne zdjęcia rosyjskie, brytyjskie i polskie. Film został zrealizowany w konwencji kina niemego. „Dzieci jednego Boga” to audycja, która przedstawia ogrom cierpień Pomorzan w czasie II Wojny Światowej.

5 czerwca 2006 roku Przewodnicząca KRRiT Elżbieta Kruk oraz członek KRRiT Witold Kołodziejcki wręczyli nagrody laureatom VI Krajowego Festiwalu Teatru Polskiego Radia i Teatru Telewizji Polskiej „Dwa Teatry – Sopot 2006”. Nagrody Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji otrzymali: Krzysztofa Bizio i Alicja Bykowska-Salczyńska.

Spektakl Teatru Telewizji Krzysztofa Bizio pt. „Fotoplastykon” wyróżniał się ciekawym pomysłem konstrukcji dramaturgicznej sztuki. Jedność miejsca w konfrontacji ze zmieniającą się rzeczywistością jest osnową lapidarnej opowieści o całym stuleciu.

Podobny chwyt konstrukcji dramaturgicznej stosuje w słuchowisku radiowym „Gdzie jest ten tani kupiec” Alicja Bykowska-Salczyńska. Tematem nagrodzonego słuchowiska jest życie kilku pokoleń zamieszkujących starą kamienicę na olsztyńskim Zatorzu. Tajemniczy narrator komentuje wydarzenia historyczne, które przez kilkadziesiąt lat przeżywała lokalna społeczność. Niczym w fotoplastykonie widz ogląda ciekawie opowiedzianą historię.

Nagrodzeni laureaci wykazali się niezwykle umiejętnością w pokazaniu dziejów Polaków za pomocą sugestywnych środków artystycznych.

POSIEDZENIA KRRiT

8 lutego 2006 roku

Odbyło się pierwsze posiedzenie KRRiT w nowym składzie. Na posiedzeniu dyrektorzy w Biurze KRRiT przedstawili zakres działania i bieżące prace prowadzone przez departamenty. Rada dokonała wyboru swego przedstawiciela do międzyresortowego zespołu ds. wprowadzenia telewizji i radiofonii cyfrowej. Został nim p. Wojciech Dziomdziora.

23 marca 2006 roku

KRRiT podjęła uchwały w sprawie przedstawienia Sejmowi RP, Senatowi RP, Prezydentowi RP, a także Prezesowi Rady Ministrów sprawozdania z działalności KRRiT w 2005 roku wraz z informacją o podstawowych problemach radiofonii i telewizji. Jednocześnie, w związku nową sytuacją prawną, KRRiT przyjęła stanowisko w sprawie obowiązku złożenia sprawozdania. W dalszej części posiedzenia Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zadecydowała o zamieszczeniu w dzienniku ogólnopolskim zaproszenia dla organizacji pozarządowych do zgłaszania kandydatur na członków rad nadzorczych w spółkach publicznej radiofonii i telewizji. Ze zgłoszonych propozycji KRRiT będzie wyłączać kandydatury na członków rad nadzorczych.

29 marca 2006 roku

KRRiT przyjęła uchwały mające na celu dostosowanie stanu prawnego w zakresie postępowania o udzielanie koncesji do znowelizowanych przepisów ustawy o radiofonii i telewizji w związku z ustawą z 29 grudnia 2005 roku. W drugiej części posiedzenia KRRiT dyskutowała na temat informacji Departamentu Ekonomicznego, dotyczącej sposobu wykorzystania środków publicznych przyznanych spółkom radiofonii i telewizji publicznej oraz informacji dotyczącej realizacji wpływów abonamentowych i pozabonamentowych w 2005 roku i podziale tych środków w 2006 roku. KRRiT zapoznała się z informacją Departamentu Prawnego, dotyczącą statusu prawnego KRRiT po orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego z 23 marca 2006 roku. W trosce o sprawną organizację pracy, Rada przyjęła okresowy regulamin prac KRRiT. W podjętej uchwale postanowiono, że od momentu ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego w Dzienniku Ustaw powierza się organizacyjną funkcję Przewodniczącego Posiedzeń KRRiT p. Elżbiecie Kruk. Przyjęto również ustalenia dotyczące wyłonienia kandydatów na stanowisko prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

20 kwietnia 2006 roku

KRRiT przyjęła informację dotyczącą kandydatów zgłoszonych przez organizacje pozarządowe na członków rad nadzorczych w spółkach publicznej radiofonii i telewizji. KRRiT przyjęła także informację nt. kierunków działalności międzynarodowej oraz ochrony pluralizmu w mediach na przykładzie wybranych państw europejskich. Ponadto KRRiT dyskutowała o wniosku złożonym przez Stowarzyszenie Przychodnia do Komisji Europejskiej o uznanie ustawy o opłatach abonamentowych za sprzeczną z prawem Unii Europejskiej. Omówiono także problemy dotyczące formułowania obowiązków w koncesjach programów wyspecjalizowanych oraz potrzeby w zakresie doboru dla nadawców radiowych tzw. częstotliwości doświetlających.

24 kwietnia 2006 roku

KRRiT dokonała wyboru ośmiu członków Rady Nadzorczej „Telewizji Polskiej” SA. W skład dziewięcioosobowej rady nadzorczej powołano:

1. Zbigniewa Walentego Cieślaka
2. Janinę Goss
3. Wojciecha Hermelińskiego
4. Annę Milewską
5. Janusza Niedzielę
6. Tomasza Rudomino
7. Roberta Rynkun-Wenera
8. Zdzisława Marka Tarasiewicza

Dziewiątego kandydata wskazał Minister Skarbu Państwa (został nim Sławomir Skrzypek).

KRRiT rozpatrzyła kandydatury w celu przedstawienia ich Prezesowi Rady Ministrów w związku z procedurą powołania Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej. KRRiT upoważniła Przewodniczącą Posiedzeń KRRiT do przedstawienia Prezesowi Rady Ministrów następujących kandydatur:

1. Andrzej Jacek Piotrowski
2. Ewa Gołębiowska
3. Andrzej Polackiewicz

26 kwietnia 2006 roku

KRRiT rozpatrywała sprawy koncesyjne. Podjęto uchwałę w sprawie cofnięcia koncesji nr 147/P/2003-R, wydanej spółce Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe INTER PM Sp. z o.o., w związku z brakiem emisji programu radiowego „Radio PM” (uchwała publikowana jest w Biuletynie). Podjęto także uchwałę w sprawie odmowy zawieszenia do 15 maja 2006 roku postępowania o udzielenie koncesji na program radiowy adresowany do mniejszości białoruskiej prowadzonego w związku z ogłoszeniem Przewodniczącego KRRiT z 2 sierpnia 2005 roku. Wniosek o zawieszenie postępowania został nadesłany przez spółkę Europejskie Radio na Białorusi Sp. z o.o., jednak druga strona postępowania – spółka Radio Racja Sp. z o.o. – nie wyraziła zgody na zawieszenie powyższego postępowania, co w świetle prawa wykluczyło możliwość przychylenia się do pisma wnioskodawcy.

10 maja 2006 roku

KRRiT rozpatrywała wstępnie wniosek Telekomunikacji Polskiej SA o wydanie zgody na czasowe wprowadzenie do sieci kablowej programów w innej kolejności niż wskazana w art. 43 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji. Po wysłuchaniu opinii prawnych Krajowa Rada uznała, że problematyka ta powinna znaleźć rozwiązanie w kolejnej nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji. Krajowa Rada przyjęła kierunkowe rozstrzygnięcie, aby przychylić się do wniosku Telekomunikacji Polskiej SA, uznając jednocześnie, że Internet na gruncie obowiązujących przepisów nie podlega regulacjom KRRiT. W oparciu o to dwukierunkowe rozstrzygnięcie zostanie przygotowane szczegółowe stanowisko KRRiT w tej sprawie. Ponadto rozpatrywano bieżące sprawy koncesyjne oraz wysłuchano informacji dotyczących skarg w sprawach koncesyjnych do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

17 maja 2006 roku

W związku z ogłoszeniem 16 maja 2006 roku w Dzienniku Ustaw ustawy z 25 kwietnia 2006 roku o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji stanowiącej m.in. o wyborze Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji KRRiT dokonała wyboru swego przewodniczącego. Zgłoszono jedną kandydaturę a wyboru dokonano bez głosów przeciwnych. Przewodniczącym KRRiT została p. Elżbieta Kruk.

29 maja 2006 roku

Podczas posiedzenia KRRiT omówiła projekty obowiązków programowych do koncesji programów wyspecjalizowanych akademicko – muzycznych z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 4 pkt 4a ustawy z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji. KRRiT przyjęła również informację na temat budżetu KRRiT oraz ustaliła plan wyjazdów zagranicznych.

31 maja 2006 roku

W sprawach koncesyjnych KRRiT podjęła m.in. uchwały w sprawie udzielenia koncesji spółce Polskie Fale Średnie SA na rozpowszechnianie programów radiowych o zasięgu lokalnym poprzez trzy kolejne nadajniki. Dokonano zmian kilku koncesji w zakresie parametrów technicznych nadawania oraz podjęto rozstrzygnięcia o charakterze proceduralnym. W dalszej części posiedzenia KRRiT rozpatrzyła informację przedstawicieli regionalnych rozgłośni Polskiego Radia, dotyczącą stanu negocjacji umów o świadczenie usług nadawczych dla regionalnych rozgłośni przez Spółkę TP EmiTel oraz informacji o polityce cenowej Spółki TP EmiTel wobec nadawców radiowych publicznych i komercyjnych. KRRiT przyjęła stanowisko w związku z wnioskiem złożonym przez Spółkę Telekomunikacja Polska SA dotyczącym uznania usługi udostępniania telewizji poprzez system telekomunikacyjny TV over DSL (TVoDSL) za rozprowadzanie programów telewizyjnych w sieci kablowej. Przyjęto stanowisko o charakterze regulacyjnym odczytującym istniejące normy prawne w tym zakresie (stanowisko publikowane jest Biuletynie)

7 czerwca 2006 roku

Bezpośrednio przed posiedzeniem rozpoczęło się spotkanie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z Zarządem „Telewizji Polskiej” SA. Do spotkania doszło z inicjatywy KRRiT, a jego tematem były m.in.: dyskusja o wnioskach w sprawie udzielenia koncesji Spółce TVP SA na rozpowszechnianie drogą satelitarną programów telewizyjnych o charakterze wyspecjalizowanym (TVP Sport, TVP Rozrywka, TVP Film, kanał przeznaczony dla Białorusi), informacje o realizacji projektu Telewizja Interaktywna iTVP, informacje o przewidywanym wykonaniu wpływów abonamentowych w 2006 roku oraz możliwości finansowania zadań misyjnych z wpływów abonamentowych w 2007 roku. W dyskusji uczestnicy spotkania wyjaśniali zagadnienia związane z tą problematyką a także poruszali kwestie dotyczące bieżącej współpracy. 25 posiedzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji rozpoczęło się od rozpatrzenia spraw koncesyjnych. Krajowa Rada przyjęła m.in. uchwałę o utrzymaniu w mocy decyzji nr 161/P/2003-R z 28 listopada 2003 o udzieleniu koncesji spółce FM Radio Jazz. KRRiT wysłuchała również informacji o prowadzonych postępowaniach koncesyjnych oraz wyrokach Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

14 czerwca 2006 roku

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji rozpatrywała sprawy koncesyjne. W tej części posiedzenia podjęto m.in. uchwały w sprawie udzielenia koncesji spółce Telewizja Polska SA na rozpowszechnianie drogą

satelitarną programu telewizyjnego o charakterze wyspecjalizowanym-rozrywkowym pod nazwą „TVP Rozrywka” oraz programu telewizyjnego o charakterze wyspecjalizowanym-sportowym pod nazwą „TVP Sport”. Przyjęto również uchwałę o udzieleniu koncesji Politechnice Wrocławskiej na rozpowszechnianie programu radiowego wyspecjalizowanego ze względu na poruszaną problematykę i odbiorcę, czyli programu koncentrującego się na problemach i działalności wrocławskiego środowiska akademickiego i środowiska akademickiego jako całości.

Rady Nadzorcze w publicznej radiofonii i telewizji

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji 14 czerwca 2006 roku dokonała również wyboru kandydatur uzupełniających do składu Rady Nadzorczej Spółki Telewizja Polska SA w związku z rezygnacjami złożonymi przez p. Annę Milewską i p. Zdzisława Marka Tarasiewicza.

Nowo powołanymi członkami Rady Nadzorczej Spółki TVP SA zostali p. Ireneusz Fryszkowski i p. Łukasz Moczydłowski. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Po dokonaniu wyżej wymienionych zmian skład Rady Nadzorczej TVP SA przedstawia się następująco:

Zbigniew Walenty Cieślak

Ireneusz Fryszkowski

Janina Goss

Wojciech Hermeliński

Łukasz Moczydłowski

Janusz Niedziela

Tomasz Rudomino

Robert Rynkun-Werner

Sławomir Skrzypek (powołany przez Ministra Skarbu Państwa)

Podczas tego posiedzenia KRRiT powołana została również Rada Nadzorcza Spółki Polskie Radio SA w składzie:

Mirosława Bielecka,

Jacek Kiczek,

Irena Maria Kleniewska,

Beata Kropiewnicka,

Renata Kubińska-Sieradzka,

Mariusz Siembiga,

Agnieszka Szymańczyk,

Rafał T. Trusiewicz.

Dziewiątego kandydata wskaże Minister Skarbu Państwa.

Uchwała wchodzi w życie z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki Polskie Radio SA zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za 2005 rok.